OLSZTYŃSKI

Dziennik Wojewódzki

Nr. 9 (23) Olsztyn, dnia 5 maja 1947 r. Rok III

TREŚĆ:

Dział urzędowy

poz. 62. Olsztyn, 9 kwietnia 1947 r.

Odezwa Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi

Do Obywateli Województwa Olsztyńskiego

Wielka klęska powodzi ciężko dotknęła rozległe przestrzenie naszego kraju. Rozszalały żywioł zniszczył setki wsi, zatopił miasteczka, dobytek, zasiewy. Dziesiątki tysięcy ludzi pozbawionych zostało dachu nad głową i środków do życia.

Wobec ogromu niedoli rodaków naszych, dotkniętych powodzią, nie możemy pozostać obojętni. Całe społeczeństwo polskie musi przyjść im solidarnie z ofiarną pomocą i ratunkiem przed głodem, nędzą i chorobami.

Rozmiary zniszczeń powodziowych są tak wielkie, że aby usunąć ich skutki trzeba powszechnego wysiłku społeczeństwa.

Rada Ministrów powołała Nadzwyczajną Komisję Rządową dla Ofiar Powodzi, przeznaczając na pierwszą pomoc dla powodzian 100 mil. zł. Pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej Ob. Bolesława Bieruta powstał Centralny Komitet Obywatelski, złożony z przedstawicieli Rządu, władz duchownych, organizacji politycznych, społecznych, gospodarczych, który wzywa cały Naród do ofiarnego wysiłku dla ratowania nieszczęśliwych braci naszych.

Centralny Komitet Obywatelski powziął uchwałę, ustalając normę świadczeń społecznych na rzecz powodzian dla wszystkich kategorii podatników, a dla osób otrzymujących wynagrodzenie za pracę lub z tytułu służby publicznej w wysokości, określonej uchwałami organizacji zawodowych, rad załogowych lub zespołów pracowniczych.

Na apel Centralnego Komitetu Obywatelskiego przeprowadza się w całym Kraju zbiórkę ofiar na powodzian.

Powódź nie oszczędziła również terenu naszego Województwa, ofiary jej kołaczą do serc naszych o pomoc. Aby była ona skuteczna musi być szybka.

Obywatele! Spełnijcie obowiązek społeczny ofiarności na akcję pomocy dla powodzian. Niechaj każdy, w miarę swych możliwości, przyczyni się do ulżenia niedoli ciężko przez los doświadczonych braci naszych. Wzywamy wszystkie instytucje, organizacje, związki, przedsiębiorstwa i t.p. naszego Województwa, aby w myśl uchwały Centralnego Komitetu Obywatelskiego bezzwłocznie przystąpiły do akcji zbiórki na powodzian.

Wpływy pieniężne należy przekazywać na konto czekowe PKO-I-4840, wszelkie ofiary w naturze (żywność, odzież, środki lecznicze i dezynfekcyjne) składać w Wydziale Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie — Plac Pułaskiego Nr 5. Sprawozdania z przeprowadzonej zbiórki ofiar na powodzian nadsyłać należy Wojewódzkiemu Komitetowi Pomocy Ofiarom Powodzi (Urząd Wojewódzki w Olsztynie — Plac Wolności pokój Nr 49).

W imieniu Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi:

Przedstawiciel Nadzwyczajnej Komisji Rządowej dla Ofiar Powodzi
(—) **Dr. Z. Robel**
Wojewoda

Przedstawiciel Mazurskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej
(—) **A. Pławski**

Poz. 63.

ZARZĄDZENIE
Wojewody Olsztyńskiego
z dnia 31. III. 1947 r.
w sprawie likwidacji Oddziału Spraw Inwalidzkich w Urzędzie Wojewódzkim i Referatu Spraw Inwalidzkich w Starostwie Pow. Olsztyńskim.

1. Na podstawie zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 lutego 1947 r. Nr 12/47, § 40 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13. VIII. 1931 r. w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 611) oraz § 40 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30. VII. 1930 r. w sprawie wewnętrznej organizacji starostw oraz trybu ich urzędowania (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 464) kasuję z dniem 31 marca 1947 r. Oddział Spraw Inwalidzkich w Wydziale Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego oraz referat spraw inwalidzkich w Starostwie Powiatowym Olsztyńskim.

2. Czynności dotychczasowe Oddziału Spraw Inwalidzkich w Wydziale Opieki Społecznej przejmuje Okręgowy Urząd Inwalidzki w Olsztynie.

Czynności dotychczasowe referatu spraw inwalidzkich w Starostwie Powiatowym Olsztyńskim przejmuje Obwodowy Urząd Inwalidzki w Olsztynie.

Wojewoda
(—) **Dr Z. Robel**

Poz. 64.

USTAWA.
z dnia 18 maja 1934 r.
o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.

(Przedruk z Dz. U.R.P. Nr 41 poz. 365 rok. 1936).

Rozdział I.
Postanowienia ogólne.

Art. 1. Ustawa niniejsza normuje organizację ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

Art. 2. (1) O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, ochrona ma być zorganizowana według gmin.

(2) Spełnianie zadań, związanych z ochroną przed pożarami i innymi klęskami, w granicach gmin powierza się przełożonym tych gmin, jako organom wykonawczym rządowych władz administracji ogólnej.

3) Wszyscy w obrębie gminy przebywający obowiązani są współdziałać w wykonywaniu tej ochrony w zakresie, w ustawie niniejszej określonym.

Art. 3. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami władny jest w drodze rozporządzeń wydawać szczegółowe przepisy, o zapobieganiu powstawania oraz rozszerzania się pożarów i innych klęsk, o zaopatrzeniu osiedli i budowli w urządzenia oraz przyrządy ochronne i zapobiegawcze, tudzież ustalać postępowanie przy nadzorze nad wykonywaniem tych przepisów. [1] [2]

Rozdział II.
O strażach pożarnych.

Art. 4. (1) W każdej gminie winna istnieć dostateczna ilość straży pożarnych, odpowiadających pod względem liczebności i zaopatrzenia potrzebom miejscowym.

(2) Straże pożarne mogą być:
1) ochotnicze, 2) przymusowe, 3) zawod., 4) prywatne.

Art. 5. (1) Gmina miejska, licząca ponad 40.000 mieszkańców, obowiązana jest utrzymywać własną zawodową straż pożarną.

(2) Wojewoda może zwalniać poszczególne gminy miejskie od obowiązku utrzymywania własnej zawodowej straży pożarnej, jeśli w gminie takiej istnieje lub powstanie ochotnicza straż pożarna, odpowiadająca potrzebom miejscowym (art. 4). W m. st. Warszawie uprawnienie to przysługuje Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. (1) W gminach, liczących poniżej 40.000 mieszkańców, istnieją zasadniczo straże pożarne ochotnicze. Jeżeli środki na to pozwalają, gmina może utworzyć straż zawodową. W razie konieczności wojewoda zarządzi utworzenie przez gminą straży pożarnej zawodowej.

---

[1]) Kompetencje Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie wykonania ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami przejął Minister Administracji Publicznej, a w odniesienu do obszaru Ziem Odzyskanych — Minister Ziem Odzyskanych.

[2]) Patrz rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 31 października 1938 r. o zapobieganiu powstania i rozszerzania się pożarów w budynkach (Dz. R. R. P. Nr 87 poz. 590), oraz rozporządzenia Ministra spraw wewnętrznych z dnia 29 lipca 1939 r. o urządzeniach publicznych i prywatnych do zaopatrywania ludności w wodę i usuwania nieczystości oraz o specjalnych urządzeniach przeciwpożarowych (Dz. U.R.P. Nr 75, poz. 506).

(2) W razie braku straży ochotniczej lub zawodowej, albo gdy straże takie są niewystarczające w stosunku do potrzeb miejscowych, gmina obowiązaną jest utworzyć przymusową straż pożarną.

(3) Przymusowa straż pożarna winna być utworzona w taki sposób, aby zdolna była do niezwłocznej akcji ratunkowej we wszystkich wypadkach, przewidzianych regulaminem (art. 30).

Art. 7. (1) Strażami pożarnymi prywatnymi w rozumieniu ustawy niniejszej są straże pożarne, do których utworzenia i utrzymywania obowiązane są przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, zatrudniające znaczniejszą ilość pracowników lub narażone ze względu na swój charakter na znaczne niebezpieczeństwo pożaru.

(2) Rozporządzenie wykonawcze ustala, jakiego rodzaju przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje i w jakim zakresie obowiązane są utworzyć i utrzymywać straże pożarne prywatne, określa przypadki i tryb zwalniania w całości lub części od tego obowiązku, jeśli w danej miejscowości istnieje dostatecznie silna straż pożarna, oraz ustala zasady organizacji, utrzymania i działalności straży pożarnych w przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach państwowych lub będących pod zarządem Państwa. W odniesieniu do lotnisk użytku publicznego, przepisy te wydaje w drodze rozporządzeń Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i Spraw Wojskowych. [1])

Art. 8. (1) Zawodowe i przymusowe straże pożarne oraz okręgowe pogotowia pożarne (art. 9) są strażami pożarnymi miejscowymi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Władza, po wysłuchaniu opinii zainteresowanej gminy i wydziału powiatowego, może również nadać ochotniczym i prywatnym strażom pożarnym charakter miejscowej straży pożarnej, jeżeli straże te odpowiadają warunkom, wymaganym od takiej straży i mają spełniać jej obowiązki.

(3) W razie utworzenia związku straży pożarnych o charakterze wyższej użyteczności, na obszarze gmin mogą istnieć tylko takie straże ochotnicze, które należą do tego związku. [2])

Art. 9. (1) W celu zapewnienia pomocy tam, gdzie straże pożarne są niewystarczające lub gdzie ich brak, gminy mogą się łączyć w celu utworzenia okręgowego pogotowia pożarnego.

(2) Okręgowe pogotowia pożarne mogą być zawodowe lub ochotnicze i mogą także składać się z części miejscowych straży pożarnych. Tam, gdzie warunki miejscowe nie stoją na przeszkodzie, władza może pozwolić, aby obowiązki okręgowego pogotowia pożarnego pełniła jedna z miejscowych straży pożarnych.

(3) Organizacja i zaopatrzenie techniczne okręgowego pogotowia pożarnego winny być dostosowane do jego zadania niesienia szybkiej pomocy i wspomagania straży pożarnych.

(4) Okręgowe pogotowia pożarne utrzymują gminy, na których terenie pogotowie ma swoją siedzibę.

(5) Utworzenie okręgowego pogotowia pożarnego wymaga zatwierdzenia władzy po wysłuchaniu opinii zainteresowanych gmin i wydziału powiatowego.

(6) Jeśli okręgowe pogotowię pożarne jest potrzebne, a gminy takiego pogotowia nie utworzą, wojewoda może zarządzić przymusowe jego utworzenie, określając obszar jego działania.

Art. 10. Rozporządzenie wykonawcze ustala:

(1) zasady, jakim winny odpowiadać rozmieszczenie w gminie i liczebność miejscowych straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych oraz straży pożarnych prywatnych, zależnie od ich zaopatrzenia, rodzaju poszczególnych miejscowości, liczby ich mieszkańców, sposobu zabudowania innych warunków miejscowych;

(2) zasady zaopatrzenia straży i pogotowi pożarnych w sprzęt ratunkowy, jego rodzaj i liczebność, jak również zasady ustalania norm, jakim ten sprzęt winien odpowiadać,sposób stwierdzania jego sprawności oraz zakres i sposób nadzoru i kontroli w celu zapewnienia należytego utrzymania, przechowywania i sprawności tego sprzętu;

(3) zakres i zasady podziału obowiązków straży pożarnych miejscowych i prywatnych oraz pogotowi pożarnych;

(4) warunki, jakim odpowiadać winny straże pożarne ochotnicze i prywatne, aby mógł im być nadany charakter straży miejscowych;

(1) sposób i warunki tworzenia straży pożarnych przymusowych (art. 6). [3])

Art. 11. (1) Ustrój i obszar działania poszczególnych straży i pogotowi pożarnych oraz ich szczególne prawa i obowiązki w zakresie współdziałania z organami samorządowymi i innymi strażami i pogotowiami pożarnymi określają ich statuty, a porządek i sposób ich służby wewnętrznej i zewnętrznej regulaminy. Statuty zawodowych straży pożarnych mogą przewidywać obowiązek ich członków pełnienia w nich służby przez określoną ilość lat.

(2) Regulaminy podlegają zatwierdzeniu przez władzę.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych władny jest ustalać w drodze rozporządzenia statuty i regulaminy wzorowe, do których statuty i regulaminy poszczególnych straży i pogotowi pożarnych tak już istniejących, jak i powstających, winny być dostosowane, oraz termin jego dostosowania. W szczególności wzorowe statuty i regulaminy ustalą jednolite nazwy stopni służbowych członków straży pożarnych i przywiązane do stopni funkcje. [4])

[1]) Kompetencje Ministra Spraw Wojskowych przejął Minister Obrony Narodowej.

[2]) P. rozp. Rady Ministrów z dnia 28 XI. 1933 r. o uznaniu stowarzyszenia „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" za stowarzyszenie wyższej użyteczności publicznej (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 779) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28. XI. 1933 r. o nadaniu etatu stowarzyszeniu „Związek Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej" (Monitor Polski Nr. 298, poz. 331).

[3]) P. rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1937 r. o rozmieszczeniu, liczebności i zaopatrzeniu miejscowych straży (pogotowi) pożarnych i uznaniu straży pożarnych za miejscowe (Dz. U.R.P. Nr. 78 poz. 573).

[4]) P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1935 r. o statucie wzorowym ochotniczych

Art. 12. (1) Naczelnikami straży i pogotowi pożarnych, ich zastępcami oraz samoistnymi kierownikami poszczególnych jednostek straży pożarnych (pogotowi, drużyn, oddziałów specjalnych), osobami pełniącymi funkcje instrukcyjne i inspekcyjne, mogą być tylko osoby, które:

1) są obywatelami polskimi;
2) posiadają nienaganną przeszłość;
3) posiadają odpowiednie przygotowanie fachowe, przewidziane rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Na stanowiska, o których mowa w ust. (1), należy powoływać osoby, które odbyły czynną służbę wojskową. Pierwszeństwo przy obsadzie tych stanowisk posiadają osoby, które odbyły wojskową służbę nadterminową lub zawodową.

(3) Osoby, karane za zbrodnie przeciw Państwu, nie mogą być członkami straży pożarnych (pogotowi).

(4) Stowarzyszenia związki członków straży pożarnych podlegają przepisom prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U.R.P. Nr 94, poz. 808). Postanowienie powyższe nie wyklucza należenia członków straży pożarnych, jako pracowników samorządowych lub prywatnych, do ogólnych związków zawodowych takich pracowników.

Art. 13. (1) Wybór lub mianowanie naczelnika straży i pogotowi pożarnych oraz ich zastępców wymaga zatwierdzenia władzy.

(2) Wojewoda ma prawo zawiesić w czynnościach naczelnika, zastępcę naczelnika oraz samoistnego kierownika poszczególnych jednostek straży i pogotowi pożarnych, jeśli osoby te nie wykonywują należycie swych obowiązków lub wykraczają przeciw innym postanowieniom statutowym. Jednocześnie Wojewoda wyznacza odpowiednią osobę na miejsce zawieszonego, do czasu przywrócenia go do pełnienia czynności albo wyboru lub mianowania nowego naczelnika, zastępcy, względnie kierownika zgodnie z postanowieniami statutu (art. 11).

(3) W strażach pożarnych prywatnych na miejsce osoby zawieszonej w urzędowaniu w myśl ust. (2) wojewoda wyznacza osobę z pośród personelu przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji.

Art. 14. Członkowie straży i pogotowi pożarnych ochotniczych i przymusowych pełnią swą służbę bezpłatnie.

Art. 15. (1) Wzory umundurowania i odznak członków straży pożarnych (pogotowi) ustala Minister **Spraw Wewnętrznych** w drodze rozporządzenia jednolicie dla poszczególnych rodzajów straży i pogotowi, może jednak zezwolić na używanie odrębnych odznak dla poszczególnych straży lub pogotowi, jeśli warunki miejscowe lub tradycja zmiany takie uzasadniają. Rozporządzenie to ustala również, które części umundurowania należą do sprzętu technicznego i winny być dostarczane członkom straży lub pogotowi pożarnych bezpłatnie przez gminę, albo przez obowiązane do utrzymania straży przedsiębiorstwa, zakłady lub instytucje (art. 7).

---

straży pożarnych (Dz. U.R.P. Nr. 7, poz. 35) — oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lipca 1939 r., o statucie wzorowym ochotniczych straży pożarnych (Dz. U.R.P. Nr 66, poz. 450) — pominięte w niniejszym wydawnictwie ze względu na brak praktycznego zastosowania.

(2) Członkowie straży pożarnych (pogotowi) obowiązani są nosić umundurowanie (odznaki) w czasie pełnienia służby. Noszenie umundurowania i odznak poza służbą regulują statuty straży pożarnych (pogotowi) (art. 11).

(3) Wzory umundurowania i odznak dla straży pożarnych przedsiębiorstw państwowych ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(4) Używanie przez osoby do tego nieuprawnione umundurowania i odznak, ustalonych w trybie, przewidzianym w ust. (1) i (3), lub zbliżonych do nich, jest wzbronione.

Art. 16. (1) Celem odznaczenia członków straży pożarnych za wyjątkowe zasługi w dziedzinie pożarnictwa oraz za czyny, spełnione w wyjątkowo trudnych warunkach z narażeniem życia lub zdrowia w obronie życia i mienia przy akcji ratunkowej, ustanawia się specjalną odznakę państwową.

(2) Odznakę nadaje Minister Spraw Wewnętrznych.

(3) Wzór i statut odznaki ustala rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 17. (1) Sprzęt techniczny zawodowych i przymusowych straży pożarnych stanowi własność gminy.

(2) Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych stanowi własność gminy, o ile nabyty został w całości lub przeważnie z subwencji Skarbu Państwa, samorządów lub instytucyj publicznych.

(3) Sprzęt techniczny okręgowych pogotowi pożarnych stanowi własność powiatowych związków samorządowych.

(4) Rozporządzenie wykonawcze określa sposób ustalenia tytułu własności sprzętu technicznego oraz sposób podziału między gminy lub związki samorządowe, o ile straże lub pogotowia pożarne pełnią służbę na obszarze, obejmującym więcej niż jedną gminę lub jeden powiatowy związek samorządowy.

(5) Sprzęt techniczny może być używany do celów innych, niż w ustawie niniejszej określonych, tylko za zgodą władzy lub na jej polecenie, a w nagłych wypadkach za zgodą lub na polecenie przełożonego gminy.

Art. 18. (1) Dyscyplinę i rozkazodawstwo straży pożarnych (pogotowi) według zasad, przyjętych w wojsku, organizację i sposób pełnienia służby oraz zasady i programy wyszkolenia członków straży pożarnych, a w szczególności osób, o których mowa w art. 12, ustala rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Rozporządzenie to ustala również jednolite, obowiązujące dla wszystkich straży (pogotowi) słownictwo rozkazodawstwa, rozkazodawstwo za pomocą sygnałów oraz inną sygnalizację dźwiękową i wzrokową, jak również ustala, które sygnały dźwiękowe i wzrokowe nie mogą być używane przez inne organizacje lub osoby.

Art. 19. (1) Straże pożarne obowiązane są niezwłocznie udzielać pomocy i ratunku na obszarze ich działania w razie pożaru lub innych klęsk, jak również w akcji obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w innych zaś przypadkach na polecenie władzy lub gdy potrzebna jest zorganizowana pomoc przy uży-

ciu sprzętu ratowniczego, a na miejscu brak, jest odpowiedniej organizacji, przeznaczonej do takich celów.

(2) Udzielanie pomocy przez straż pożarną poza obszarem jej działania następuje zgodnie z regulaminem, przewidzianym w art. 30 ust. (2), albo na polecenie władzy.

(3) Okręgowe pogotowie pożarne w przypadkach, o których mowa w ust. (1), obowiązane są udzielać pomocy na całym obszarze ich działania, a poza tym obszarem — na podstawie porozumienia między związkami gmin lub na zarządzenie władzy.

(4) Straże pożarne (pogotowia) mogą udzielać pomocy w innych przypadkach, niż przewidziane w artykule niniejszym, tylko za zgodą władzy.

Art. 20. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów, wydane w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Spraw Wewnętrznych, ustala tryb postępowania przy zawiadamianiu i wzywaniu straży pożarnych (pogotowi) w wypadkach pożaru lub klęsk w drodze telegraficznej, telefonicznej lub radiowej z tym, że zawiadamienia takie i wezwania wolne będą od wszelkich opłat oraz będą miały pierwszeństwo przed innymi przesyłkami tego rodzaju, z wyjątkiem przesyłek koniecznych dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego lub lotniczego. [1])

Art. 21. (1) Straże pożarne (pogotowia), jadące w celu prowadzenia akcji ratunkowej, mają prawo korzystać ze wszystkich dróg i gruntów prywatnych dla przejazdu, postoju i prowadzenia akcji ratunkowej.

(2) Kierowcy pojazdów straży pożarnych, jadący w celu prowadzenia akcji ratunkowej, nie są obowiązani stosować się do przepisów o największej dopuszczalnej szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniu dróg i ulic oraz o wymijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, a znajdujący się na drodze obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi lub zatrzymywać się i pozostawiać miejsce dla swobodnego przejazdu pojazdów straży.

(3) Na sygnał straży pożarnej, jadącej w celu prowadzenia akcji ratunkowej, winny być niezwłocznie otwierane wszelkie zapory i rogatki. Otwieranie zapór kolejowych regulują przepisy kolejowe.

Art. 22. (1) Straże pożarne (pogotowia) przy przejazdach w celu niesienia akcji ratunkowej i z powrotem mają prawo korzystać dla przewozu członków straży i sprzętu technicznego z wszelkich środków przewozowych zarówno osobowych, jak i towarowych, służących do utrzymywania komunikacji publicznej. Korzystanie z kolejowych środków przewozowych regulują przepisy kolejowe.

(2) Miejscowe straże pożarne w razie, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, mają prawo zajmować konieczne środki przewozowe, tak publiczne jak i prywatne dla przewozu swych członków i sprzętu technicznego.

(3) Postanowienia artykułu technicznego nie dotyczą statków powietrznych.

Art. 23. Członkowie straży pożarnych miejscowych oraz fachowych organów inspekcyjnych i instrukcyjnych w czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa narówni z urzędnikami w rozumieniu ustaw karnych.

Art. 24. (1) Techniczne kierownictwo akcją ratunkową w jej całokształcie przy pożarach i innych klęskach należy do naczelnika tej straży pożarnej (pogotowia) która pierwsza przybyła na miejsce. Jeśli jednak na miejsce przybędzie straż pożarna zawodowa, naczelnik tej straży obejmuje techniczne kierownictwo akcją ratunkową.

(2) Utrzymanie porządku i zabezpieczenie życia i mienia mieszkańców w miejscowości, nawiedzonej przez pożar lub inną klęskę, należy do państwowych organów bezpieczeństwa publicznego, a w razie ich nieobecności na miejscu — do przełożonego gminy.

(3) Rządowa władza administracji ogólnej może bądź osobiście, bądź przez swego delegata objąć ogólne kierownictwo akcją ratunkową; w takim razie podlegają jej wszyscy naczelnicy straży pożarnych, organa bezpieczeństwa publicznego i przełożeni gmin w miejscowości lub miejscowościach objętych akcją ratunkową.

(4) Każdy jest obowiązany podporządkować się zarządzeniom, wydawanym w związku z akcją ratunkową.

Rozdział III.

O obowiązkach gmin i mieszkańców.

Art. 25. Gminy są obowiązane w ramach budżetu:

1) zaopatrywać straże pożarne miejscowe w odpowiedni sprzęt techniczny ratunkowy oraz w środki konieczne do użycia tego sprzętu do akcji ratowniczej;

2) dostarczać pomieszczeń potrzebnych dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla celów jej wyszkolenia oraz dla przechowywania sprzętu technicznego straży;

3) urządzić i utrzymywać urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe;

4) zapewnić dostarczanie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody;

5) popierać akcję społeczną w celu tworzenia i utrzymywania ochotniczych straży pożarnych.

Art. 26. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca jest obowiązana:

1) zezwolić na użycie będących jej własnością lub w jej władaniu środków, mogących służyć do alarmu i sygnalizacji dla zaalarmowania o pożarze lub zagrażającym bezpośrednio jego wybuchowi albo o innej klęsce, środków przewozowych wszelkiego rodzaju, potrzebnych dla przewozu straży pożarnych, ich sprzętu technicznego i innych przedmiotów koniecznych dla akcji ratunkowej na miejsce pożaru lub innej klęski i z powrotem — oraz urządzeń i przedmiotów potrzebnych dla ochrony przeciwpożarowej lub akcji ratunkowej;

2) zezwolić na umieszczenie na należących do niej lub będących w jej władaniu nieruchomościach urządzeń i przyrządów ochronnych i zapobiegawczych, o ile rozporządzenia, o których mowa w art. 3, ustanowią umieszczenie tego rodzaju urządzeń i przyrządów.

(2) Umieszczenie urządzeń i przyrządów ochronnych na nieruchomościach, przeznaczonych dla celów ruchu kolejowego lub żeglugi powietrznej, jak również używanie urządzeń sygnalizacyjnych i alarmowych, służących do zabezpieczenia ruchu kolejowego

---

[1]) Patrz rozp. Min. Poczt i Telegrafów z dn. 26 lutego 1937 r. o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telegraficznej lub telefonicznej o wypadkach klęsk żywiołowych, napadów rabunkowych i katastrof (Dz. U.R.P. Nr 17, poz. 115).

i żeglugi powietrznej, może się odbywać jedynie z zachowaniem przepisów o bezpieczeństwie i porządku ruchu kolejowego lub ruchu lotniczego.

3) Właściciele budynków obowiązani są posiadać, przechowywać w tych budynkach i utrzymywać w stanie zdatnym do natychmiastowego użytku narzędzia, potrzebne przy prowadzeniu akcji ratunkowej. Szczegółowy zakres tego obowiązku ustali rozporządzenie wykonawcze.

Art. 27. Każdy jest obowiązany zaalarmować najbliższą straż pożarną lub jednostkę państwowych organó bezpieczeństwa w razie zauważenia pożaru albo innej klęski lub groźby ich powstania.

Art. 28. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca, obowiązana jest do udzielania pomocy i do współdziałania przy akcji ratowniczej i zapobiegawczej w wypadkach pożarów lub innych klęsk.

(2) Pomoc i współdziałanie, o których mowa w ust. (1), polega na:

1) udzielaniu bezpośredniej pomocy przy tłumieniu pożarów i zwalczaniu innych klęsk;

2) udzielaniu pierwszej pomocy i opieki w razie nieszczęśliwych wypadków z ludźmi;

3) udzielaniu pomocy przy ochronie i zabezpieczeniu mienia;

4) pełnieniu wart dziennych i nocnych dla ochrony przed powstaniem pożaru lub innej klęski;

5) pełnieniu obowiązków w strażach pożarnych przymusowych.

(3) Rozporządzenie wykonawcze ustala szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w artykule niniejszym, oraz sposób ich wykonania. [1])

Art. 29. (1) Od obowiązków, wymienionych w art. 28, wolni są:

1) niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznych;

2) kobiety ciężarne i karmiące oraz matki dzieci do lat 6;

3) cudzoziemcy, korzystający z prawa zakrajowości;

4) nieletni do lat 14;

5) osoby obojga płci, mające powyżej lat 60.

(2) Rada Ministrów jest władna w drodze rozporządzenia zwalnić od obowiązków, określonych w art. 28, także inne kategorie osób oprócz wymienionych w ust. (1) artykułu niniejszego oraz ustalać, kiedy i na jakich warunkach wykonanie tych obowiązków będzie mogło być zamienione na świadczenia w naturze lub pełnione przez inne osoby. [2])

Art. 30. (1) Przełożony gminy, po zasięgnięciu opinii fachowej naczelnika miejscowej straży pożarnej (naczelników miejscowych straży pożarnych) oraz po wysłuchaniu kolegium zarządu gminy, obowiązany jest sporządzić regulamin zapobiegania i tłumienia pożarów i innych klęsk na obszarze gminy.

(2) W celu współdziałania poszczególnych gmin przy zapobieganiu i tłumieniu pożarów i innych klęsk wydziały powiatowe, po zasięgnięciu opinii fachowej powiatowego instruktora straży pożarnych, obowiązane są sporządzić regulamin takiego współdziałania dla całego powiatu.

(3) Regulaminy, o których mowa w ust. (1) i (2), wymaga zatwierdzenia władzy.

(4) Wszystkie osoby, w gminie zamieszkałe lub czasowo tam przebywające, obowiązane są stosować się do obowiązków, określonych w regulaminie.

Rozdział IV.

Wynagrodzenia i odszkodowania.

Art. 31. (1) O ile ratowane mienie było ubezpieczone od ognia, niezbędne i udowodnione koszty ratowania, poniesione przez ubezpieczającego, zwraca zakład, w którym ratowane mienie było ubezpieczone. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesione wskutek wskazówek, udzielonych przez organ zakładu ubezpieczeń, to zakład ten zwraca je nawet wtedy, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesiono łącznie koszty dla ratowania mienia, ubezpieczonego w danym zakładzie, oraz innego mienia,wówczas zakład ten zwraca koszty w stosunku wartości ubezpieczonego w zakładzie mienia do ogólnej wartości ratowanego mienia.

(2) Roszczeń z tytułu zwrotu kosztów ratowania, opartych na postanowieniach ust. (1), dochodzi się łącznie z odszkodowaniem i w trybie, przewidzianym dla dochodzenia odszkodowania.

Art. 32. (1) Za zużycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę używanych lub dostarczonych na podstawie ustawy niniejszej (art. 22 i 26) środków przewozowych, inwentarza pociągowego i narzędzi, potrzebnych przy akcji ratunkowej, o ile zużycie to, zniszczenie, uszkodzenie lub utrata nie nastąpiły z winy właściciela tych przedmiotów, wypłaca się odszkodowanie.

(2) Odszkodowanie wypłaca się również za zużyte, uszkodzone lub zniszczone inne mienie w związku z wykonaniem świadczeń lub wykonywaniem zarządzeń przy akcji ratunkowej, jeśli zużycie to, uszkodzenie lub zniszczenie nie nastąpiło w związku z akcją ochrony tego mienia przed pożarem lub inną klęską.

(3) Postanowienia ust. (1) nie dotyczą narzędzi, o których mowa w art. 26 ust. (3).

(4) Za rzeczywiście poniesione szkody lub uszczuplenie wartości nieruchomości w związku z umieszczeniem na niej urządzeń i przyrządów, o których mowa w art. 26 ust. (1) pkt. 2), wypłaca się odszkodowanie, o ile umieszczenie tych urządzeń i przyrządów nie nastąpiło wyłącznie w interesie zapezpieczenia tej nieruchomości przed pożarem lub inną klęską.

(5) Odszkodowania, o których mowa w ust. (1), (2) i (4), pokrywają zakłady ubezpieczeń, w których ratowane mienie było ubezpieczone, z sum, o których mowa w art. 39, a jeśli mienie nie było ubezpieczone, odszkodowaiia te pokrywa gmina.

(6) Normy odszkodowań, w zależności od rodzaju świadczeń, ustala rozporządzenie wykonawcze.

Art. 33. Rada Ministrów na wniosek Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu władna jest w drodze rozporządzenia włożyć na gminy, przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, wymienione w art. 7, obowiązek ubezpieczenia członków straży pożarnych od nieszczęśliwych wypadków, związanych z pełnionymi przez nich czynnościami służbowymi.

Art. 34 (1) Do orzekania o odszkodowaniach, o których mowa w art. 32, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, przyczym roszczenia win-

[1]) Patrz rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1939 r. o obowiązkach ludności w wypadkach pożarów lub innych klęsk (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 242).

[2]) Patrz rozp. Rady Ministrów z dn. 24 marca 1939 r. o zwalnianiu od niektórych obowiązków, wynikających z ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr [illegible] poz. 206).

ny być zgłoszone w terminie prekluzyjnym trzydziestu dni.

(2) Od orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej co do odszkodowania nie ma środka prawnego w administracyjnym toku instancji.

(3) Jeżeli strona niezadowolona jest z orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej w sprawie odszkodowania, może w ciągu trzydziestu dni od daty doręczenia orzeczenia żądać ustalenia odszkodowania przez właściwy sąd. Prawo to nie przysługuje stronie, która przyjęła orzeczenie władzy bez zastrzeżenia dochodzenia pretensji, lub która odszkodowanie wypłaciła.

Rozdział V.

Koszty i opłaty.

Art. 35. (1) Gminy ponoszą koszty:

1) utrzymania zawodowych i przymusowych straży pożarnych, odpowiedniego subwencjonowania straży ochotniczych o charakterze miejscowych straży pożarnych, oraz szkolenia tych straży;

2) wynikające z wykonania obowiązków, o których mowa w art. 25;

3) udziału w kosztach utrzymania okręgowych pogotowi pożarnych;

4) odszkodowań w związku ze świadczeniami rzeczowymi, wynikającymi z ustawy niniejszej;

5) wykonania innych czynności, związanych z wykonaniem ustawy niniejszej, o ile ustawa ta nie stanowi inaczej.

(2) Powiatowe związki samorządowe ponoszą koszty utrzymania organów fachowych, których zadaniem jest czuwanie nad wyszkoleniem, organizacją i sprawnością straży miejscowych i pogotowi pożarnych w powiecie.

Art. 36. Wydatki na cele, wymienione w art. 35, powinny być umieszczone w preliminarzu budżetowym gminy i pokryte ze zwyczajnych dochodów gminy.

Art. 37. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu ustali normy opłat od przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, o których mowa w art. 7, na rzecz gminy w razie, gdy przedsiębiorstwa te, zakłady i instytucje zostaną w całości lub częściowo zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych straży pożarnych, oraz tryb postępowania i sposób pobierania i zarachowania tych opłat.

Art. 38. (1) Gminy mogą żądać zwrotów kosztów pomocy, udzielonej przez miejscową straż pożarną w przypadkach, gdy:

1) pomoc udzielona była poza obszarem gminy, o ile umowy między gminami lub plan współdziałania nie przewiduje inaczej,

2) pomoc udzielana była przedsiębiorstwu, zakładowi lub instytucji, o których mowa w art. 7, z tego powodu, że własna straż przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji nie została utworzona wbrew przepisom niniejszej ustawy, lub jeśli opłaty, wymienione w art. 37, nie zostały uiszczone,

3) pomoc udzielona była w zakresie, nie stanowiącym ustawowego obowiązku straży (art. 19).

(2) Koszty, oznaczone w ust. (1) pkt. 1) ponosi gmina, na której obszarze pomoc była świadczona, oznaczone w pkt. 2) — odnośne przedsiębiorstwo, zakład lub instytucja, oznaczone zaś w pkt. 3) — osoby, które pomocy potrzebowały.

(3) Osoby, które spowodowały interwencję straży pożarnej bądź świadomie bezpodstawną, bądź wskutek działania, stanowiącego przestępstwo w myśl ustaw karnych, ponoszą całkowite koszty tej interwencji.

(4) Do orzekania o kosztach, o których mowa w artykule niniejszym, powołana jest władza nadzorcza.

Art. 39. (1) Prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń oraz prywatne towarzystwa ubezpieczenia od ognia obowiązane są przeznaczać na koszty akcji przeciwpożarowej sumy, których wysokość ustala na każdy rok rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Skarbu procentowo od sumy składek brutto, zebranych przez te instytucje w roku poprzednim z tytułu ubezpieczenia od ognia nieruchomości i ruchomości.

(2) Wymiar sum, o których mowa w ust. (1), nie może przekraczać 7% wymienionych tam składek brutto, zebranych przez prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń w dziale przymusowym, oraz 3% od składek brutto, zebranych przez prywatne towarzystwa ubezpieczeń i przez zakłady prawno-publiczne w dziale dobrowolnym.

(3) Od sum, przypadających do zapłaty stosownie do postanowień artykułu niniejszego, potrąca się dla każdego zakładu ubezpieczeń sumy wypłacone przez ten zakład na podstawie art. 32 w roku, poprzedzającym wymiar tych sum.

(4) Sumy, w artykule tym wymienione, obciążają instytucje ubezpieczeń i nie mogą być przerzucane na ubezpieczonych.

Art. 40. Za koszty, o których mowa w art. 39, uznaje się:

1) przede wszystkim subwencję dla gmin w zależności od potrzeb danej gminy, jej możliwości finansowych oraz zainteresowania, wykazanego wysokością sum preliminowanych na cele pożarnictwa z dochodów własnych gminy;

2) subwencje dla straży pożarnych i pogotowi pożarnych oraz dla gmin w związku z ich działalnością przeciwpożarową, przeciwlotniczą, przeciwgazową lub instytucjami i urządzeniami, przekraczającymi miejscowe potrzeby gmin, lub w celu przysposobienia ich do takiej działalności;

3) subwencje dla powiatowych związków samorządowych,

4) wydatki na powiatowe, wojewódzkie i centralną organizację straży pożarnych oraz komisję doradczą,

5) wydatki na szkolenie organów służby bezpieczeństwa i samorządu terytorialnego oraz instruktorów w sprawach ochrony przeciwpożarowej i akcji ratunkowej,

6) nagrody za wykrycie podpalaczy,

7) inne wydatki, przewidziane w planie finansowym (art. 41).

Art. 41. (1) Środki finansowe, o których mowa w art. 39, wydatkowane będą według planu finansowego, ustalanego na każdy rok przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

2) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, ustala tryb postępowania oraz sposób dysponowania i przekazywania środków, o których mowa w art. 39, jak również zakres i sposób kontroli właściwego zużycia tych środków. Rozporządzenie to może poruczyć pub-

licznym zakładom ubezpieczeń zawiadywanie częścią lub całością sum wymienionych w art. 39. [1])

Art. 42. Ze stałych subwencji i pomocy, udzielanych przez władzę i gminy, korzystać mogą tylko straże pożarne, mające charakter miejscowych straży pożarnych, związki takich straży oraz okręgowe pogotowia pożarne.

(2) Innym strażom pożarnym może być przyznana subwencja lub pomoc tylko w szczególnych przypadkach przez władzę lub przez gminę za zgodą tej władzy.

(3) Postanowienia niniejszego artykułu nie ograniczają prawa przyznawania subwencyj i pomocy strażom pożarnym, należącym do związku straży pożarnych, uznanego za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

Rozdział VI.

O nadzorze.

Art. 43. (1) Bezpośredni nadzór nad czynnościami przełożonych gmin sprawują władze, wskazane w art. 68 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U.R.P. Nr 35, poz. 294).

(2) Bezpośrednią kontrolę nad działalnością miejscowych straży i okręgowych pogotowi pożarnych sprawują przełożeni gmin, na terenie których straże lub pogotowia mają siedzibę.

(3) Naczelny nadzór w zakresie, przytoczonym w ust. (1) i (2), sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych.

(4) Wszędzie, gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o władzy bez bliższego określenia, należy rozumieć władze, wymienione w ust. (1) artykułu niniejszego.

Art. 44. (1) Nadzór fachowy i organizacyjny nad strażami pożarnymi sprawują władze, o których mowa w art. 43, przy czym władze te mogą nadzór ten wykonywać przy pomocy organów fachowych.

(2) Organami tymi mogą być fachowe organa inspekcyjne i instrukcyjne zawodowych straży pożarnych, związków straży pożarnych ochotniczych, o ile związkom tym zostanie przyznany charakter wyższej użyteczności, i powiatowych związków samorządowych.

Art. 45. (1) Nadzór nad zakładami ubezpieczeń od ognia w zakresie, wynikającym z ustawy niniejszej, wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Nadzór nad zapobiegawczą polityką pożarniczą zakładów ubezpieczeń wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych.

Rozdział VII.

Komisja doradcza.

Art. 46. (1) Tworzy się przy Ministrze Spraw Wewnętrznych stałą Komisję doradczą do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

(2) Do zadań komisji doradczej należy:

1) opiniowanie planu finansowego, o którym mowa w art. 41 ust. (1);

2) opiniowanie projektów przepisów wykonawczych do ustawy niniejszej, udzielonych komisji przez Ministra Spraw Wewnętrznych;

3) opiniowanie w sprawach sprzętu technicznego, zasad szkolenia członków straży pożarnych oraz w innych sprawach, udzielonych w tym celu komisji przez Ministra Spraw Wewnętrznych z dziedziny ochrony przed pożarami, obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz ochrony przed innymi klęskami.

(3) Skład i regulamin komisji określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami. Rozporządzenie to zapewni udział w komisji zakładom ubezpieczeń, powołanym do świadczeń w myśl art. 39. [2])

Rozdział VIII.

Postanowienia karne.

Art. 47. (1) Kto:

1) w razie pożaru lub innej klęski żywiołowej nie stosuje się do obowiązków, określonych w art. 26, 27 i 28, względnie w wydanych na ich podstawie rozporządzeniach, o ile nie jest od nich zwolniony,

2) wzbrania się pełnić wyznaczonej mu warty nocnej lub dziennej (art. 28, ust. (2), pkt. 4),

3) wprowadza w błąd straż (pogotowie) złośliwymi alarmami albo nieprawnie używa sygnałów, zastrzeżonych strażom pożarnym (pogotowiom),

4) jako członek straży pożarnej (pogotowia) nie wypełnia, wynikających z tego tytułu obowiązków,

5) odmawia wykonania zarządzeń, wydanych w czasie akcji ratunkowej (art. 24),

6) utrudnia lub uniemożliwia wykonanie zadań straży pożarnych — ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 1000 zł lub karze aresztu do miesiąca, albo obu karom łącznie.

(2) Kto wykracza przeciwko innym postanowieniom ustawy niniejszej lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, — ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł, lub karze aresztu do dni czternastu, lub obu karom łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza. [3])

Art. 48. Grzywny z kar, wymierzonych na podstawie niniejszej ustawy, wpływają do kasy gminnej, na cele, o których mowa w art. 35.

Rozdział IX.

Postanowienia przejściowe i końcowe

Art. 49. Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych, stanowiących ich własność w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostaje własnością tych straży i art. 17, ust. (2) do sprzętu tego nie ma zastosowania.

Art. 50. (1) Postanowienia ustawy niniejszej nie mają zastosowania do straży pożarnych lub pogotowi pożarnych, składających się z żołnierzy, pełniących czynną służbę wojskową, lub przeznaczonych do ochrony objektów, pozostających pod zarządem wojska.

(2) Organizację takich straży lub pogotowi, ich zakres działania, sposób wykonywania czynności, wyek-

[1]) Patrz rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1939 r. o zawiadywaniu sumami na koszty akcji przeciwpożarowej, sposobie ich pobierania oraz dysponowania nimi i kontroli ich zużycia (Dz. U.R.P. Nr 37, poz. 243).

[2]) Patrz rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dn. 9 maja 1935 r. o składzie i regulaminie stałej Komisji Doradczej do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U.R.P. Nr 37, poz. 262).

[3]) Na mocy dekretu z dn. 16 listopada 1945 r. o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych, kar porządkowych oraz nawiązek (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 312) górna granica grzywien, przewidzianych w art. 47 ustawy ulega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

wipowanie w sprzęt techniczny oraz nadzór określają szczególne zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych.

(3) Współdziałanie tych straży i pogotowi z innymi strażami i pogotowiami pożarnymi ustala rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 51. Organizacja straży pożarnych, zgodnie z przepisami ustawy niniejszej, następować będzie stopniowo, w terminach, jakie określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 52. Wykonanie niniejszej ustawy i wydanie w tym celu potrzebnych rozporządzeń wykonawczych porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 53. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 6 miesięcy po jej ogłoszeniu, o ile poszczególne jej postanowienia nie przewidują terminów innych.

(2) Jednocześnie tracą moc wszystkie przepisy dotychczasowe w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą.

Poz. 65.

ZARZĄDZENIE

Wojewody Olsztyńskiego

z 15 kwietnia 1947 r.

o zapobieganiu powstawania i rozszerzania się pożarów w budynkach na obszarze Województwa Olsztyńskiego

Na podstawie art. 108 p. 1 rozporządzenia Prezydenta R.P. z dn. 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80 poz. 555 z 1936 r.) oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 października 1938 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu o zapobieganiu powstania i rozszerzenia się pożarów w budynkach (Dz. U.R.P. z dnia 16.XI.1938 r. Nr 87 poz. 590) ogłaszam za obowiązujące na obszarze Województwa Olsztyńskiego podane niżej przepisy.

I. Przechowywanie materiałów łatwopalnych

§ 1

Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów budynków mieszkalnych oraz budynków przeznaczonych do użytku publicznego, mieszczących zakłady użyteczności publicznej oraz budynków mieszczących lokale urzędowe, biurowe, przemysłowe, handlowe składy i tp., jakichkolwiek materiałów łatwopalnych, a w szczególności: słomy i trawy morskiej drzewa, wełny drzewnej, wiór drzewnych, szmat, olejów, celuloidu i tp. oraz przedmiotów wykonanych w całości lub w przeważającej części z takich materiałów.

Przepisy te nie dotyczą budynków, jeżeli konstrukcje dachów tych budynków są wykonane z żelazobetonu, o grubości płyty conajmniej 8 cm. lub z żelaza pokryte płytami o tej samej wytrzymałości na przebicie, a stropy tych budynków są wykonane w całości z materiałów ognioodpornych.

§ 2

Zabrania się przechowywania i gromadzenia na nieprzeznaczonych do zamieszkiwania częściach strychów, w korytarzach piwnicznych, klatkach schodowych, przejściach i przejazdach w budynkach wymienionych w § 1 jakichkolwiek przedmiotów w sposób utrudniający przejazd lub przejście.

§ 3

Obowiązek przestrzegania przepisów §§ 1 i 2 ciąży:

1) jeżeli chodzi o pomieszczenia, których używanie związane jest z jednym mieszkaniem — na głównym lokatorze tego mieszkania,
2) we wszystkich innych wypadkach — na właścicielu budynku lub osobie zarządzającej budynkiem, jeśli właściciel osobiście tego zarządu nie sprawuje.

§ 4

Materiały opałowe jak drzewo, węgiel, torf dla użytku domowego powinny być przechowywane w piwnicach murowanych, przesklepionych albo w specjalnie na ten cel przeznaczonych budynkach gospodarczych.

Popiół i zarzące węgle można składać w budynkach tylko w naczyniach niewywrotnych z niepalonego materiału, szczelnie zamykanych. Popiół i żużel natychmiast po wysypaniu do naczyń zupełnie wygasić. Pozostawianie naczyń z popiołem w pomieszczeniach o nieogniotrwałych podłogach jest zabronione.

Poza obrębem budynków wolno składać popiół jedynie do specjalnie na ten cel przeznaczonych zbiorników zamkniętych z materiału ogniotrwałego i to w odległości przynajmniej 4 m od budynków ogniotrwałych i 8 m od budynków nieogniotrwałych.

§ 5

Nafta, benzyna i tp. materiały łatwopalne, jako też materiały wybuchowe w ilościach dozwolonych w myśl przepisów obowiązujących do przechowywania poza zakładami przemysłowymi winny być przechowywane zdala od palenisk. Poza tym obowiązują rozporządzenia wydane odnośnie przechowywania i magazynowania olejów mineralnych, przechowywania karbidu, przechowywania taśmy celuloidowej (filmowej).

§ 6

Zabrania się w warsztatach stolarskich, kołodziejskich i w pomieszczeniach, w których dokonywuje się obróbka drzewa i innych materiałów palnych, gromadzenia wiór, trocin i odpadków ponad ilość otrzymaną w ciągu dnia i przechowywania ich w tych warsztatach na noc.

§ 7

Czyściwo do maszyn, jako też wszelkie natłuszczone szmaty po użyciu winny być składane do szczelnych naczyń blaszanych i po pracy usuwane, aby uniemożliwić samozapalenie.

§ 8

Wapno palone w ilości przekraczającej 0,5 tony pozostawione bez przykrycia powinno być składane w odległości conajmniej 4 m od budynków nieogniotrwałych i łatwopalnych materiałów.

Zabrania się składania wapna palonego w budynkach ogniotrwałych, w których znajdują się łatwopalne przedmioty i w budynkach nieogniotrwałych.

Stosy drzewa, chróstu itp. winny być oddalone od nieogniotrwałych budynków lub nieogniotrwałych części budynków conajmniej 8 m. a od ogniotrwałych conajmniej 4 m. Stawianie skrzyń i ustawianie straganów na podwórzach w odległości mniejszej niż 6 m. od budynków nieogniotrwałych i 3 m. od budynków ogniotrwałych jest zabronione. Stogi, sterty i kopy słomy, siana i innych winny być oddalone:

1) od budynków wszelkiego rodzaju przynajmniej 40 m.

§ 9

2) od torów kolei żelaznych 60 m.

3) od publicznych dróg i placów przynajmniej 30 m.

4) od lasów przynajmniej 30 m.

Przepis powyższy nie dotyczy paszy i ściółki w ilościach nieprzekraczających dziennego zapotrzebowania gospodarstwa.

§ 10

Zabrania się ustawiania sprzętu domowego i składania względnie przechowywania opału lub materiałów palnych w odległości mniejszej niż 50 cm od otworów palenisk przy piecach, od ścian pieców żelaznych, drzwiczek wycierowych, blaszanych rur dymowych lub t. p.

Suszenie bielizny, odzieży, przędzy, lnu, konopi i innych nie może odbywać się na blaszanych rurach dymowych, ani też na piecach. W pomieszczeniach, posiadających ogniska otwarte, składanie materiałów palnych jest zabronione. Magazynowanie materiałów opałowych ponad dzienne zapotrzebowanie w pomieszczeniach przeznaczonych do parowania paszy i pieczenia chleba jest zabronione.

§ 11

Przed opuszczeniem miejsca pracy należy wyłączyć prąd, pogasić światła i tp.

Stropy na poddaszach.

§ 12

Stropy na poddaszach budynków parterowych, wymienionych w § 1 winny posiadać polepę z gliny grubości 8 cm. w budynkach piętrowych powinny posiadać stropy z cegły na zaprawie glinianej lub z innego materiału, równowartościowego. Stropy na poddaszach w istniejących budynkach winny otrzymać poprzednio określone zabezpieczenie w terminie, który wyznaczy miejscowa władza.

Piece i kominy

§ 13

Przy piecach żelaznych najmniejszą odległość od drewnianych ścian otynkowanych powinna wynosić 25 cm, od niezabezpieczonych 50 cm.

§ 14

Piece żelazne powinny być wyłożone wyprawą z gliny, w razie gdy, możliwe jest zetknięcie się materiałów palnych z piecem winien on być otoczony mocną, na stałe przytwierdzoną, siatką metalową z drzwiczkami z tejże siatki.

§ 15

Piece ogrzewalne i paleniska, znajdujące się w pomieszczeniach z podłogą drewnianą, winny być ustawione na podstawach z materiałów niepalnych o grubości conajmniej 15 cm, zaś dla pieców żelaznych bez nóżek — 30 cm.

Nieogniotrwała podłoga przed paleniskiem pieca, jako też przed piecami żelaznymi na nóżkach winna być w skuteczny sposób zabezpieczona grubą blachą, lub warstwą cegieł wystającą conajmniej 30 cm poza krawędzie paleniską.

§ 16

Przewody dymowe winny posiadać u dołu w miejscach dostępnych otwory do czyszczenia, zaopatrzone w szczelne drzwiczki lub zasuwy ogniotrwałe.

Przy kominach przełazowych drzwiczki muszą być szczelne oraz ognioodporne. Nie wolno wbijać w ściany kominowe kołków drewnianych, haków, gwoździ, klamer itp., o ile grubość ścianki komina wynosi 1/2 cegły (13 cm). Wszystkie kominy na poddaszu winny być co roku bielone, po uprzednim sprawdzeniu stanu wyprawy.

O ile budynki o pokryciu dachu materiałem nieogniotrwałym nie posiadają odległości wymaganej prawem budowlanym, wyloty kominów wszystkich budynków, nie posiadających wymaganej odległości winny otrzymać odpowiednie zabezpieczenie, uniemożliwiające wydobywanie się iskier poza komin.

§ 17

Blaszane przewody dymowe (rury) winny być oddalone od drewnianych konstrukcji nieosłoniętych ogniotrwale o 50 cm. w wypadkach, gdy rury są izolowane cegłą na zaprawie glinianej, lub za pomocą innego równoznacznego materiału — wystarcza odległość 13 cm (szerokość cegły).

Rury dymowe piecyków żelaznych, wyprowadzone przez ścianę lub okno muszą być izolowane i winny wystawać ponad dach u wylotu, winny być zaopatrzone w iskrochron.

§ 18

Należy dbać o częste i odpowiednie wycieranie kominów w celu uniemożliwienia zapalenia się sadzy.

Piece piekarskie

§ 19

Otwory palenisk przy piecach piekarskich, winny być zaopatrzone w żelazne drzwiczki, należycie zabezpieczające otwór paleniska.

Zabronione jest połączenie palenisk pieców piekarskich, znajdujących się w budynkach, bezpośrednio z kominem. Przewody dymowe tych pieców winny być prowadzone nad sklepieniem paleniska, skąd dopiero powinny być wpuszczane do komina.

Oddzielne piece piekarskie mogą być stawiane w odległości 10 m. od budynków ogniotrwałych i 30 m. od budynków nieogniotrwałych.

Kuźnia

§ 20

Kuźnie mogą się znajdować w budynkach krytych materiałem niepalnym, przyczym odległość budynku mieszczącego kuźnię od granicy sąsiedniej posesji i najbliższego budynku, nie może być mniejsza od 30 m.

Suszernie i wędzarnie

§ 21

Wszelkiego rodzaju suszarnie winny się znajdować w komorach ze ścianami ogniotrwałymi, z takimiż sufitami, podłogą i drzwiami.

W wędzarniach ściany, podłogi i sufity powinny być zbudowane z materiału ogniotrwałego, drzwi zaś powinny być żelazne lub drewniane, obite blachą conajmniej 0,75 mm. grubości Zabrania się urządzania wędzarni na poddaszach i w budynkach o pokryciu dachu nieogniotrwałym.

Piece gazowe, elektryczne i inne.

§ 22

Piece gazowe, gazomierze można ustawiać tylko w pomieszczeniach należycie przewietrzanych i oświetlanych.

Połączenie większych pieców gazowych z przewodami winno być stałe i jest niedopuszczalne za pomocą elastycznego wężyka.

§ 23

Żelazka do prasowania, grzejniki, maszynki spirytusowe, naftowe, palniki gazowe i elektryczne winny być w czasie używania ustawiane na niepalnych podstawkach.

Kosze koksowe

§ 24

W razie osuszania budynków za pomocą rozpalania ognia z koksu lub innych materiałów opałowych, takie rozpalanie ognia może być dokonane tylko w żelaznych koszach, ustawionych na ogniotrwałym podkładzie o grubości co najmniej 10 cm., wystającym co najmniej 50 cm. poza kosz. Na krawędzi podkładu winno być usypane obwałowanie z piasku o wysokości co najmniej 5 cm. Odległość kosza od nieosłoniętych drewnianych części budynku oraz przedmiotów palnych winna wynosić co najmniej 1 m.

Palenie ognisk i innych.

§ 25

Palenie ognisk, spalanie śmieci, odpadków oraz wypalanie beczek w obrębie zabudowań lub sąsiedztwie stogów i stert, jest bezwzględnie wzbronione.

Powyższe czynności dozwolone są nie bliżej niż w odległości 100 m od budynku lub stert, zaś wypalanie sitowia, łąk itp. — tylko po uprzednim zawiadomieniu władzy gminnej i najbliższej straży pożarnej

§ 26

Rozgrzewanie smoły, asfaltu itp. wewnątrz budynku za pomocą otwartych palenisk i kotłów przenośnych jest zabronione.

Używanie poprzednio wymienonych urządzeń poza budynkami może się odbywać w odległościach:

1) 5 m od budynków ogniotrwałych,
2) 15 m od budynków nieogniotrwałych,
3) 30 m od stogów, stert itp.

Podczas tych czynności kocioł winien być nakryty pokrywą, a obok winna być przygotowana dostateczna ilość piasku do ugaszenia ew. powstałego pożaru.

§ 27

Rozpalanie ognisk w lasach i w odległości 100 m od lasów w czasie od 1 kwietnia do 1 listopada jest wzbronione. Wyjątek stanowią ogniska konieczne do ugotowania strawy dla osób pracujących w lasach. Ogniska te można rozpalać przy zachowaniu następujących ostrożności:

1) przed rozpaleniem ogniska winna być zgrabiona ściółka w promieniu 2 m od ogniska,
2) ogniska należy bezustannie pilnować,
3) przed opuszczeniem ogniska należy je ugasić i zasypać ziemią.

Palenie kory, gałęzi i odpadków, pozostałych po wyrębie i obróbce drzewa dozwolone jest pod nadzorem administracji leśnej z zachowaniem warunków przewidzianych dla wypalania łąk.

§ 28

Palenie ogni sztucznych, puszczanie rakiet, fajerwerków w pobliżu osiedli wiejskich dozwolone jest za uprzednim zezwoleniem zarządów gminnych i w każdym razie nie bliżej niż w odległości 200 m od najbliższych budynków, stert, lasów, zagajników itp. W miastach i osadach powyższe czynności mogą być dokonywane za zezwoleniem zarządu gminy w warunkach, uzależnionych od okoliczności miejscowych.

§ 29

Przenoszenie odkrytego ognia w obrębie budynków mieszkalnych i gospodarskich jest zabronione.

Używanie do rozpalania ognia wzgl. jego rozniecania, łatwopalnych płynów jak nafta, benzyna itp. jest wzbronione.

§ 30

Zabrania się palenia tytoniu na poddaszach, w składnicach i miejscach obróbki materiałów łatwopalnych, przy składnicach i stacjach materiałów pędnych, w garażach, jak również w teatrach, salach widowiskowych, poza przeznaczonymi na ten cel palarniami.

§ 31

Zabrania się pozostawiania dzieci w budynkach przy rozpalonych ogniskach bez dozoru osób odpowiedzialnych wzgl. w okolicznościach, umożliwiających dzieciom wzniecanie ognia.

Środki oświetleniowe.

§ 32

Napełnianie zbiorników lamp naftowych itp. może odbywać się tylko wówczas, gdy lampy są zgaszone i palniki już ostygły.

Zabronione jest stawianie i zawieszanie lamp, palników lamp, palników gazowych, świec i podobnych urządzeń, w pobliżu materiałów lub przedmiotów łatwopalnych.

Odległość palników od nietynkowanych sufitów, jak również od innych łatwopalnych przedmiotów winna wynosić conajmniej 50 cm. O ile odległość palnika od sufitu wynosi mniej niż 1 — 1½ m, winny być umieszczone nad płomieniem daszki ochronne z metalu, porcelany, albo innego odpowiedniego materiału o średnicy conajmniej 15 cm.

§ 33

Zabrania się używania światła otwartego w obrębie zabudowań gospodarczych, na poddaszch, w składnicach i miejscach obróbki materiałów łatwopalnych (młyny, tartaki itp.). Szczególną ostrożność należy zachować przy używaniu latarń (gospodarczych). Latarnie należy wieszać na silnie umocowanych hakach, łańcuchach, drutach itp. i to w odległościach podanych w § 32. Latarnie te winny być należycie utrzymane, zabezpieczone siatką drucianą przed stłuczeniem, posiadać całe klosze, nieuszkodzone palniki, nieuszkodzone daszki ochronne oraz przepisowe nakrętki do zamykania zbiorników.

§ 34

Przy oświetleniu elektrycznym, wszelkie zmiany i reperacje instalacji elektrycznej mogą być wykonywane tylko przez koncesjonowanego elektrotechnika. Naprawianie przepalonych bezpieczników i ich ponowne używanie jest zabronione.

Silniki parowe i inne.

§ 35

Lokomobile należy tak ustawiać poza obrębem budynków i odpowiednio do kierunku wiatru, aby kominy i paleniska były oddalone conajmniej:

1) o 1 m od krawędzi okapu budynków ogniotrwałych, pokrytych materiałem ogniotrwałym, o ile nie mieszczą łatwopalnych materiałów, natomiast o 3 m od krawędzi okapu, o ile mieszczą takie materiały,
2) o 5 m od krawędzi okapu budynków nieogniotrwałych, jak również drewnianych części budynków,
3) o 5 m od stogów, stert, zapasów drzewa itp.

O ile kotłów lokomobili nie opalą się koksem lub węglem lecz drzewem, torfem, trocinami itp. materiałem opałowym, który wytwarza łatwo iskry, należy poprzednio określone odległości conajmniej podwoić.

Zabronione jest składanie łatwopalnych materiałów i przedmiotów w promieniu 1 m od kotła.

Kominy lokomobili winny być zaopatrzone w przepisowy i należycie działający iskrochron. Komin i ściany dymnicy winny być nieuszkodzone, a pokrywa dymnicy winna szczelnie zamykać się. W czasie pracy lokomobili w pobliżu budynków o nieogniotrwałym pokryciu, stogów, stert, lasów oraz innych palnych przedmiotów, należy w razie silnego wiatru wstrzymać ruch.

W razie pożaru należy natychmiast wstrzymać ruch lokomobili, ogień z pod kotła usunąć i ugasić oraz wypuścić parę z kotła.

§ 36

Silniki spalinowe o mocy powyżej 25 KM i generatory winny stać w osobnym pomieszczeniu, dobrze przewietrzanym, posiadającym ogniotrwałe podłogi i ściany. Jeśli jest sufit drewniany to winien być otynkowany. Rury wydechowe silników winny być wprowadzone na zewnątrz i zaopatrzone w garnki tłumikowe, należycie działające.

Silniki, generatory oraz zbiorniki, zawierające materiały pędne, należycie ustawić w odległości conajmniej 1 m od drewnianych części budynku. Większe zapasy materiałów pędnych winny być umieszczone na zewnątrz budynków.

§ 37

Przenośne silniki spalinowe, winny być stawiane conajmniej w odległości o 6 m od budynków krytych materiałem nieogniotrwałym, stogów, drzewa.

Garażowanie (nawet przejściowe) silników spalinowych, jak również wszelkich pojazdów mechanicznych w stodołach, w budynkach nieogniotrwałych lub w budynkach, zawierających materiały łatwopalne jest wzbronione.

Zezwala się jednakże na przejściowe umieszczenie pojazdów mechanicznych w poprzednio wymienionych budynkach pod warunkiem, że wprowadzenie i wyprowadzenie pojazdu będzie się odbywało przy wyłączonym silniku.

Lutowanie i spawanie.

§ 38

Lutowanie przedmiotów powinno odbywać się na stołach obitych blachą lub na stołach metalowych.

Używanie aparatów do spawania, rozcinania i lutowania jest niedopuszczalne w pomieszczeniach, w których powstają palne gazy, kurz i wszelkiego rodzaju palne osady.

Lakierowanie.

§ 39

Lakierownie powinny posiadać należytą wentylację, same zas przewody wentylacyjne powinny być wykonane z materiłu niepalnego.

Wszelkie odpadki oraz szmaty używane przy lakierowaniu należy składać do szczelnych naszyń blaszanych i codziennie oczyszczanych.

Sprzęt pożarniczy i alarmowy.

§ 40

W zakładach przemysłowych należy przewidzieć dostateczną ilość środków gaśniczych, przystosowanych do gaszenia tych materiałów, jakie są produkowane, względnie jakie znajdują się w magazynach lub składach.

We wszystkich zakładach przemysłowych i warsztatach przerabiających materiały łatwopalne winien się znajdować sprzęt przeciwpożarowy według fachowych wskazówek, poza tym powinna znajdować się na każdej kondygnacji odpowiednia ilość beczek z wodą o pojemności conajmniej 100 ltr wraz z wiadrami oraz blaszanki z piaskiem. Przepis ten nie obowiązuje zakładów, w których znajdują się na każdej kondygnacji czynne przeciwpożarowe urządzenia wodociągowe. Posiadanie gaśnic nie zwalnia z obowiązku ustawiania beczek z wodą. Gaśnice winny być umieszczone w miejscach dostępnych i odpowiednio kontrolowane (dwa razy do roku).

W zakładach przemysłowych w czasie ruchu należy w miejscu widocznym wywiesić instrukcję przeciwpożarową, a pracowników należycie obznajmić z użyciem urządzeń posiadanych przeciwpożarowych.

W domach mieszkalnych o drewnianej konstrukcji dachów, może władza miejscowa zarządzić ustawienie na poddaszu beczek z wodą oraz wiadra.

§ 41

Właściciele budynków w gminach wiejskich obowiązani są posiadać i przechowywać w miejscach łatwo dostępnych w stanie zdatnym do użytku natychmiastowego, sprzęt pożarniczy, jak: drabiny, sięgające do szczytu domu bosaki, tłumnice, topory, wiadra, beczki z wodą itp., w miastach natomiast tylko na specjalne zarządzenie zarządu miejskiego.

§ 42

W każdej miejscowości powinny się znajdować w odpowiedniej ilości i w oznaczonych miejscach środki alarmowe (trąbki, bekadła, syreny, dzwony) wraz z pouczeniem w jakich wypadkach i w jaki sposób należy ich używać. Sprzętu alarmowego należy używać jedynie w wypadku pożaru, żywiołowej klęski lub na skutek alarmu, zarzadzonego przez władze administracyjne, burmistrza, wójta, sołtysa, naczelnika straży lub fachowego strażackiego organu inspekcyjnego.

Postanowienia karne.

§ 43

Kto wykracza przeciwko postanowieniom niniejszego zarządzenia ulegnie w myśl postanowień art. 47 p. 2 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 41 poz. 365) w drodze postępowania karno - administracyjnego karzę grzywny do 5.000 zł lub karze aresztu do dni czternastu lub obu karom łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza z mocy specjalnych przepisów.

Do wymierzania kary powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Wpływy z grzywien przekazywane być powinny do kasy właściwej gminy, na obszarze której popełniono wykroczenie, na cele związane z organizacją obrony przeciwpożarowej.

§ 44

Przepisy powyższe obowiązują w 14 dni po ogłoszeniu w „Olsztyńskim Dzienniku Wojewódzkim".

Wojewoda:
(—) **Dr. Z. Robel**

Poz. 66.

ZARZĄDZENIE
Wojewody Olsztyńskiego
z 15 kwietnia 1947 r.
o powołaniu gminnych (miejskich) komisji przeciwpożarowych.

§ 1. Na podstawie art. 68 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U.R.P. Nr

35 z dn. 13 maja 1933 r. poz. 294) zarządzam powołanie przez zarządy gmin i miast na obszarze Województwa Olsztyńskiego gminnych i miejskich komisji przeciwpożarowych.

§ 2. Gminne (miejskie) komisje przeciwpożarowe powołane są do współdziałania z przełożonymi gmin i sołtysami gromad przy spełnianiu ich ustawowych zadań, związanych z ochroną przed pożarami i innymi klęskami żywiołowymi.

§ 3. W skład gminnej (miejskiej) komisji przeciwpożarowej wchodzą następujące osoby: wójt gminy (burmistrz) względnie wyznaczony przez niego urzędnik, członek gminnej (miejskiej) Rady Narodowej, Milicji Obywatelskiej i Naczelnik Rejonowy Straży Pożarnych. Przewodniczącym komisji przeciwpożarowej jest z urzędu członek gminnej (miejskiej) Rady Narodowej.

§ 4. Komisje przeciwpożarowe powołane są do spełniania następujących zadań:

a) dokonywać przynajmniej raz do roku, najpóźniej do dnia 1 listopada lustracji (kontroli) wszystkich nieruchomości, celem stwierdzenia czy przestrzegane są obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa pożarowego,

b) sprawdzać, czy ludność posiada przepisowę narzędzia gaśnicze oraz czy narzędzia te są umieszcone w widocznym i dostępnym miejscu,

c) czuwać nad zachowaniem przepisów zapobiegawczych przeciw powstawaniu pożarów,

d) czuwać nad należytym i częstym wycieraniem kominów przez uprawnionych kominiarzy,

e) uświadomić ludność o obowiązujących przepisach przeciwpożarowych i o konieczności ścisłego ich przestrzegania oraz o potrzebie i korzyściach racjonalnej budowy ogniotrwałej, budowy zbiorników wody do celów gaśniczych, przebudowy wadliwie zbudowanych lub zniszczonych kominów i palenisk oraz o akcji i pomocy Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych,

f) przygotowywać dla przełożonych gmin wnioski do powiatowej władzy administracji ogólnej o pociągnięcie opornych mieszkańców do odpowiedzialności karnej oraz wniosków do właściwych władz budowlanych o nakazie przebudowy wadliwie zbudowanych lub zniszczonych kominów i palenisk. Komisje badają również doniesienia, skierowane przeciw uprawnionym kominiarzom i przygotowują dla przełożonego gminy wnioski o ich ukaranie do Starostwa, jako władzy przemysłowej.

§ 5. Komisje przeciwpożarowe, po przeprowadzeniu kontroli sporządzają protokóły (w trzech egz.) o zauważonych uchybieniach przeciwko przepisom o zapobieganiu pożarom i przepisom budowlanym, stosując się do załączonego wzoru i instrukcji. Jeden egzemplarz protokółu wraz z zaleceniami otrzymuje zainteresowany, drugi egz. pozostaje w aktach komisji, trzeci przesyłany jest powiatowemu inspektorowi pożarnictwa.

§ 6. Gminne (miejskie) komisje przeciwpożarowe winny ukonstytuować się w przeciągu miesiąca od daty ogłoszenia niniejszego zarządzenia.

Wojewoda
(—) **Dr. Z. Robel**

2 zał.

INSTRUKCJA

dotycząca dokonywania lustracji (kontroli) nieruchomości pod względem stanu bezpieczeństwa pożarowego przez gminne i miejskie komisje przeciwpożarowe.

I. Komisja ustala stan bezpieczeństwa pożarowego kontrolowanego obiektu według załączonego protokółu, który jednocześnie stanowi plan jej działania.

Po stwierdzeniu stanu bezpieczeństwa pożarowego kontrolujący wpisuje do protokółu pod każdym punktem (określenie tego stanu — dobry lub zły) oraz zlecenie, dotyczące usunięcia stwierdzonego złego stanu w określonym terminie.

II. Objaśnienia

do pkt. 1) protokółu (patrz str. 143)

Przy dokonywaniu oględzin dziedzińca należy zbadać:

a) czy nie jest nagromadzona słoma, siano, gałęzie, kłody drzewa itp. w stanie rozrzuconym lub powodującym zawalenie przejść lub dostępów do budynków;

b) czy stogi, sterty słomy i siana nie są ustawione w pobliżu budynków;

c) czy popiół i żużel z popielników nie jest wyrzucany pod płoty lub do śmietników, znajdujących się w pobliżu budynków;

Stwierdzony naprzykład na dziedzińcu nieporządek (rozrzucona słoma, siano, gałęzie, wióry i śmieci) określa się jako stan zły, który wpisuje się do protokółu.

Po stwierdzeniu takiego stanu kontrolujący wydaje zarządzenie natychmiastowego uporządkowania dziedzińca z jednoczesnym zapisaniem zlecenia do protokółu.

Jeśli stan porządku na dziedzińcu jest dobry, to również zapisujemy ten stan do protokółu, natomiast przy zaleceniach należy stawić kreskę.

do pkt. 2)

Przy oględzinach strychów i poddaszy domów mieszkalnych komisja bada:

a) czy na nich nie ma nagromadzonych: rupieci, słomy, siana, lnu, konopi, grochowin, gałganów itp.;

b) czy do przewodów kominowych ze wszystkich stron jest swobodny dostęp.

W razie stwierdzenia na strychu nagromadzonych rupieci zapisuje się w protokule stan zły, oraz dalej wpisuje się polecenie natychmiastowego usunięcia rupieci.

Jeśli stwierdzona porządek na strychu to notuje się w protokóle stan dobry, a w poleceniach stawia się kreskę.

do pkt. 3)

Przy oględzinach kominów komisja bada, czy kominy nie są popękane, czy są otynkowane i pobielone.

Każde ujawnione pęknięcie komina należy polecić natychmiast naprawić. Odnośne zapiski w protokóle należy wykonać tak, jak w poprzednich punktach.

do pkt. 4.

Przy oględzinach pieców (palenisk popielników) należy zbadać:

a) czy same piece lub paleniska nie są uszkodzone,

b) czy piecyki żelazne bez nożek są ustawione na podmurówce z cegły, zaś piecyki żelazne na nożkach— na ogniotrwałym podkładzie (blacha, podmurówka z cegły) wystającym 50 cm poza krawędzie piecyka z każdej strony,

c) czy żelazne rury (przewody) od tych piecyków, przechodzące przez ściany drewniane są dostatecznie oddzielone od niej cegłą na glinie,

d) czy w bezpośredniej bliskości pieców, piecyków i rur dymowych nie są nagromadzone materiały opałowe (drzewo, chrust) i inne materiały palne,

e) czy drzwiczki do palenisk i popielników nie są uszkodzone,

f) czy przed paleniskami (popielnikami) pieców i piecyków jest umieszczona na stałe blacha o wymiarach 50x70 cm.

do pkt. 5.

Należy zbadać:

a) czy kominy są dostatecznie wycierane,

b) czy nagromadzone sadze są przez kominiarzy usuwane,

Po stwierdzeniu stanu należy wpisać go do protokółu oraz podać jak często są wycierane sadze.

Dla orientacji zaznacza się, że wycier kominów winien być dokonywany przez kominiarzy:

W budynkach mieszkalnych co 6 tygodni, w piekarniach, przetwórniach i restauracjach co 2-3 tygodnie. Wypalanie sadzy przez właściciela domu bez udziału kominiarza i straży pożarnej jest zabronione.

Wszelkie uwagi dotyczące niedbałego wycieru przez kominiarza należy umieścić w oddzielnym krótkim protokóle, celem przedłożenia władzy przemysłowej (starostwu).

do pkt. 6.

Jeśli w budynkach kontrolnych znajduje się wędzarnia lub suszarnia, to komisja bada jaka jest zbudowana i czy jest całkowicie ogniotrwała.

W razie stwierdzenia, że wędzarnia znajduje się na poddaszu lub w prowizorycznej szopie wpobliżu budynków należy polecić bezzwłocznie ją skasować.

Jeśli kontrolowana nieruchomość nie posiada wędzarni, to w protokóle pod punktem 6, w wierszach do wypełnienia stawia się kreskę.

do pkt. 7.

Jeśli w budynkach kontrolowanych znajdują się warsztaty takie jak:

stolarnia, warsztat kołodziejski, warsztat tkacki itp. należy zwrócić specjalną uwagę i zbadać:

a) czy są przestrzegane przepisy zabraniające palenia tytoniu (brak napisów zaznaczyć w protokóle),

b) czy wióry, kawałki drzewa i inne odpadki są codziennie przed zamknięciem warsztatu zebrane i usunięte,

c) czy piece i paleniska nie są uszkodzone,

d) czy są dozorowane,

e) czy ogniska (w paleniskach pieców) przed zamknięciem warsztatu są dokładnie wygaszone,

f) czy jest rozmieszczony sprzęt lub urządzenia gaśnicze (gaśnice, hydronetki, beczki z wodą, wiadra),

Jeśli chodzi o kuźnie to winny one znajdować się w budynkach krytych materiałem niepalnym (blacha, dachówka) położonych w odległości przynajmniej 30 m. od najbliższego budynku.

do pkt. 8.

przy oględzinach instalacji elektrycznej, należy zwrócić uwagę:

a) czy przewody nie są uszkodzone,

b) czy są prawidłowo zabezpieczone (np. w rurkach),

c) czy bezpieczniki (korki) przepalone nie są reperowane (drut gwoździe, natychmiast usunąć),

d) czy wyłączniki i kontakty nie są uszkodzone,

e) czy lampy elektryczne nie są osłonięte papierami lub bibułą,

f) czy maszynki elektryczne posiadają podstawki nie palne.

przy uszkodzeniach podanych w punktach a,b,c,d, należy zalecić, by naprawa była dokonana przez fachowca elektryka.

Jeśli niema instalacji elektrycznej, to w rubryce protokółu postawić kreskę.

do pkt. 9.

Przy oględzinach instalacji piorunochronnej należy zwrócić uwagę: czy instalacja nie jest uszkodzona, a specjalnie należy zwrócić uwagę czy nie jest uszkodzone uziemienie.

do pkt. 10.

Przy oględzinach sprzętu pożarniczego (w osiedlach wiejskich należy zanotować w protokóle jaki jest sprzęt pożarniczy, podać ilość i stan jego), a w zaleceniu zanotować, jaki sprzęt winien być i jak umieszczony.

do pkt. 11.

W punkcie 11-tym należy podać istniejące zbiorniki wodne (staw, sadzawka, studnia itp.) ich przydatność do akcji ratunkowej, natomiast w zaleceniu należy naprzykład podać: wyszlamować sadzawkę, pogłębić studnię, wykonać dojazd, studzienkę ssawną itp.

do pkt. 12.

W punkcie 12-tym „środki alarmowe" jeśli jest taki sprzęt, to należy podać jaki jest jego stan rozmieszczenia.

Jeśli nie ma żadnego środka alarmowego, to należy zaznaczyć w pierwszej rubryce wyrazem „brak", natomiast w zaleceniu zaznaczyć o konieczności zainstalowania gongu (kawałek szyny, lemiesz z młotkiem itp.) na słupie przed domem mieszkalnym.

do pkt.13.

W punkcie 13-tym podać zalecenia, które nie zostały objęte punktami poprzednimi (np. dotyczące oświetlenia naftowego, przechowywania materiałów łatwopalnych i innych itp.).

III. Komisja sporządza protokół w 3-ch egzemplarzach pod kalką, wypełniając pierwszy egzemplarz ołówkiem chemicznym.

Po podpisaniu protokółu przez komisję oraz zainteresowanego właściciela nieruchomości, jeden z egzemplarzy otrzymuje do wykonania właściciel, nieruchomości, drugi pozostaje w książce protokółów komisji, trzeci zaś przesyłany jest powiatowemu Inspektorowi pożarnictwa.

IV. 1. Na winnych świadomego przekroczenia przepisów o zapobieganiu pożarów należy sporządzić doniesienia do powiatowej władzy administracyjnej.

2. Wszelkie pożary na terenie gromady należy szczegółowo badać. W wypadku ustalenia podpalenia winnego należy pociągnąć do odpowiedzialności sądowej.

3. Pożary, należy do 5-go każdego miesiąca zgłaszać do Urzędu Wojewódzkiego (Inspektorat Pożarnictwa).

Gminna (Miejska) Komisja Przeciwpożarowa
w . . . .
gmina . . . . . . powiat . . . .

PROTOKÓŁ

dn. . . . . 194 . . r.

Na podstawie dokonanych oględzin stanu bezpieczeństwa pożarowego w zabudowaniach należących do (nazwisko i imię właściciela lub zarządzającego . . . . ul. . . . . Nr. domu . . ., Komisja Przeciwpożarowa wydała niżej podane zalecenia:

1. Dziedziniec (podwórze, plac). Stan porządku . . . . . . Należy natychmiast usunąć . . . .
2. Strychy i poddasza. Stan porządku . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
3. Kominy. Stan . . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
4. Piece i paleniska. Stan . . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
5. Wycier kominów. Stan . . . . . Dokonywany jest . . . .
6. Wędzarnia (Suszarnia). Stan . . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
7. Warsztaty. Stan . . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
8. Instalacje elektryczne. Stan . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
9. Instalacja piorunochronna. Stan . . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
10. Sprzęt pożarniczy. (Wymienić jaki i stan) . . . . Należy w terminie do dnia . . . .
11. Zbiorniki wodne. (Wymienić jakie i stan) . . . . Należy w terminie do dnia . . . . . .
12. Środek alarmowy. (Wymienić jaki i stan) . . . . Należy w terminie do dnia . . . . . .
13. Inne uwagi i zalecenia . . . .

Komisja Przeciwpożarowa

Przyjął do wiadomości i wykonania
. . . .
(podpis właściciela lub zarządcy)

Poz. 67.

ZARZĄDZENIE
Wojewody Olsztyńskiego
z dnia 30 marca 1947 r.
w sprawie wzywania straży pożarnych do pożarów lub innych klęsk żywiołowych.

Na podstawie art. 68 z dnia 23.III.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) oraz art. 19 ustawy z dnia 13.III. 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 365) ustalam następujące zasady, dotyczące wzywania straży pożarnych do pożarów, względnie innych klęsk żywiołowych.

1) Straże pożarne obowiązane są niezwłocznie udzielić pomocy i ratunku na obszarze ich działania, w czasie pożaru lub innych klęsk żywiołowych.

2) Obowiązek zaalarmowania straży lub zawiadomienia władz, ciąży na każdej osobie, w chwili zauważenia pożaru lub innego wypadku (katastrofa kolejowa, samolotowa, zawalenie domu, zatrucie gazami i t. p.).

3) Obszarem działania dla ochotniczych straży pożarnych jest osiedle, w którym znajduje się siedziba straży i okolice w promieniu 5 km. Dla miejskich zawodowych straży pożarnych obszarem działania jest teren miasta. Dla przemysłowych (zakładowych, fabrycznych) straży pożarnych — teren zakładu.

4) Prawo wzywania straży pożarnych do udzielenia pomocy poza własnym obszarem działania posiada tylko władza administracji ogólnej (Wojewoda, Starosta) i upoważnieni do tego — Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa, Powiatowy Inspektor Pożarnictwa i ich zastępcy. Na terenie gminy zbiorowej prawo to przysługuje, ponadto przełożonemu gminy i rejonowemu inspektorowi straży pożarnych.

5) Wzywanie straży pożarnych poza obszarem ich działania na innych zasadach, niż wyżej podane, nastąpić może w prypadkach, objętych regulaminem, przewidzianym w art. 30 p. 2 powołanej ustawy z dnia 13.III.1934 r. Wydziały Powiatowe obowiązane są sporządzić regulamin takiego współdziałania dla całego powiatu po zasięgnięciu opinii fachowej powiatowego inspektora straży pożarnych.

6) Wzywanie straży pożarnych zakładów przemysłowych do pomocy poza terenem zakładu w osiedlu, w którym dany zakład znajduje się może nastąpić zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Przemysłu z dnia 9. XII. 1946 r. przez przełożonego gminy lub komendanta miejscowej straży pożarnej, poza obszarem danego osiedla przez władze wymienione w pkt. 4 niniejszego zarządzenia. W obydwu jednak wypadkach zakład winien zapewnić sobie bezpieczeństwo przeciwpożarowe.

7) Zawiadomienie władz i straży Pożarnych o wypadkach pożarów, katastrof i klęsk żywiołowych przesyłać można na podstawie zarządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26. II. 1947 r. drogą telefoniczną lub telegraficzną bezpłatnie. Każda osoba po wylegitymowaniu się jest do tego uprawniona.

8) Gminy mogą żądać zwrotu kosztów pomocy udzielonej przez miejscową straż pożarną w przypadkach przewidzianych w art. 38 powołanej ustawy z dnia 13. III. 1934 r.

9) Za wprowadzenie straży pożarnej w błąd złośliwymi alarmami oraz bezpodstawne spowodowanie interwencji grozi kara w drodze administracyjnej do 10.000 zł lub kara aresztu do miesiąca albo obie kary łącznie (art. 47, pkt. 1 cyt. ustawy z dnia 13. III. 1934 r.

Wojewoda
(—) Dr Z. Robel

Poz. 68.

OBWIESZCZENIE
Wojewody Olsztyńskiego
Z dnia 15 kwietnia 1947 r.
o obowiązkach ludności na wypadek pożarów i innych klęsk.

Na podstawie art. 28 ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami z 13. III. 1934 (Dz. U.R.P. Nr 41 poz. 365) i rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6. 4. 1939, o obowiązkach ludności w wypadkach pożaru lub innej klęski (Dz. U. R. P. Nr 37 poz. 242) ogłaszam za obowiązujące mieszkańców Województwa Olsztyńskiego wykonywanie zadań, związanych z obroną przed pożarami i innymi klęskami.

Wykonanie tych zadań polega na:

a) dostarczeniu i podawaniu wody i innych środków ratowniczych do zapobieżenia rozszerzaniu się pożarów lub innych klęsk;

b) pracy ze sprzętem ratunkowym;

c) usuwaniu przedmiotów zagrożonych przez pożar lub inną klęskę;

d) dogaszaniu zgliszczy;

e) przenoszeniu z miejsca zagrożonego niebezpieczeństwem osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom;

f) zastosowaniu niezbędnych środków ratowniczych;

g) wezwaniu pomocy lekarskiej i dostarczeniu koniecznych środków przewozowych dla osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom, jeżeli ze względu na życie i zdrowie tych osób okaże się to konieczne;

h) dostarczeniu pomieszczeń dla osób, które uległy nieszczęśliwym wypadkom, na czas niezbędny dla udzielenia tym osobom pierwszej pomocy;

i) przyjęciu na przechowanie mienia poszkodowanych;

j) pilnowaniu mienia przed utratą lub zniszczeniem;

k) wykonaniu prac koniecznych dla zapobieżenia rozszerzaniu się pożaru lub innej klęski;

l) pełnieniu obowiązków w przymusowych strażach pożarnych.

§ 2.

a) Każda osoba, nawet chwilowo w gminie przebywająca, obowiązana jest na wezwanie władz administracji ogólnej, przełożonego gminy, organów służby bezpieczeństwa, publicznego lub kierownika akcji, ratowniczej, w razie pożaru lub innej klęski, udzielić pomocy i współdziałać przy akcji ratowniczej w sposób i miejscu przez te władze, organa lub kierownika akcji ratowniczej wskazany.

b) Kierownictwo akcją ratowniczą do czasu przybycia na miejsce pożaru straży pożarnej, należy do władz administracyjnych lub milicji.

§ 3.

Osoby, które przybyły na miejsce pożaru lub innej klęski w razie braku odpowiedniego kierownika akcji ratowniczej, powinny niezwłocznie przystąpić same do niesienia pomocy i do akcji ratowniczej.

§ 4.

Osobom zatrudnionym przy niesieniu pomocy lub przy akcji ratowniczej, nie wolno zaniechać tych czynności przed ustaniem niebezpieczeństwa lub bez zezwolenia kierownika tej akcji (komendant straży).

§ 5.

Od obowiązków wymienionych w § 1 wolni są:

a) niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznej;

b) kobiety ciężarne i karmiące matki, oraz matki dzieci do lat 6;

c) cudzoziemcy, korzystający z prawa zakrajowości;

d) nieletni do lat 14;

e) osoby obojga płci, mające powyżej lat 60.

§ 6

Pełnienie obowiązków w strażach pożarnych przymusowych polega na braniu czynnego udziału w:

1) tłumieniu pożarów lub zwalczaniu innych klęsk;

2) ćwiczeniach, szkoleniu i przeglądach straży, zarządzonych przez władze, fachowe organa inspekcyjne, przełożonego gminy lub naczelnika straży pożarnej przymusowej.

§ 7.

Do pełnienia obowiązków w strażach pożarnych przymusowych mogą być powołane wszystkie osoby obojga płci w wieku od 15 do 60, z wyłączeniem osób, wymienionych w § 5.

§ 8.

Osoby, powołane na stanowiska kierownicze w strażach pożarnych przymusowych, nie mogą odmówić przyjęcia tych stanowisk, jeżeli w okresie 3 ostatnich lat nie pełniły obowiązków na stanowiskach kierowniczych w strażach pożarnych przymusowych.

§ 9.

Do pełnienia obowiązków w strażach pożarnych przymusowych powołuje przełożony gminy w drodze pisemnej.

Wezwanie powinno zawierać:

1) nazwisko i imię powołanego do pełnienia obowiązku;

2) określenie obowiązku;

3) jakie narzędzie lub środki przewozowe powinna dostarczyć powołana osoba;

4) pouczenie o skutkach prawnych niestawiennictwa i niewykonania obowiązku;

5) pouczenie o śordkach prawnych.

§ 10.

Członkowie straży pożarnych przymusowych pełnią swą służbę bezpłatnie.

W czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa na równi z urzędnikami w zrozumieniu ustaw karnych.

§ 11.

Niestosowanie się do wymienionych w § 1 i § 7 obowiązków lub odmówienie wykonania zarządzenia, wydanego w czasie akcji ratowniczej wzgl. utrudnianie lub uniemożliwianie wykonania zadań obrony przed pożarami i innymi klęskami podlega, stosownie do art. 47 p. 6 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 365), w drodze administracyjnej karze grzywny do 10.000 zł, lub karze aresztu do miesiąca lub obu karom łącznie.

§ 12.

Grzywny z kar wpływają do kasy gminnej na wydatki, związane z organizacją obrony przeciwpożarowej.

Wojewoda
(—) Dr. Z. Robel

Poz. 69.

OBWIESZCZENIE

z dnia 6. IV. 46 r.

w sprawie ochrony lasów od pożarów.

(przedruk z „Maz. Dz. Peł. Rząd." Nr 2/5, poz. 34 z 1946 r.)

Jednym z największych wrogów naszych lasów są pożary, skutkiem których nieraz w ciągu kilku dni ogromne przestrzenie leśne przeistaczają się w smutne cmentarzysko. Celem zapobieżenia powstawaniu pożarów oraz dopomożenia administracji lasów państwowych w walce z pożarami leśnymi, przybierającymi w porze letniej poważne rozmiary podaje się do powszechnej wiadomości ciążące na każdym mieszkańcu Okręgu Mazurskiego obowiązki, spełnienie których

niewątpliwie przyczyni się do zapobiegania klęskom pożarów w naszych lasach, a mianowicie:

1. W czasie od 1 kwietnia do końca października na obszarach i drogach leśnych oraz wrzosowiskach nie wolno palić papierosów, cygar i fajek, jak również rzucać zapałek albo innych palących się lub tlących przedmiotów na ziemię.

2. W tymże czasokresie nie wolno rozniecać ognisk w lasach lub w ich bliskości na 300 kroków odległości, a ognia gdziekolwiek rozniecónego opuszczać bez zupełnego zagaszenia.

3. Nie wolno jeździć lub chodzić po lesie z pochodniami.

4. O pożarach w lesie każdy okoliczny mieszkaniec obowiązany jest natychmiast powiadomić najbliższą placówkę administracji lasów państwowych względnie Milicji Obywatelskiej.

5. W wypadku pożaru lasu wszyscy okoliczni mieszkańcy mają stawić się na wezwanie właściwych władz na miejsce pożaru z łopatami, toporami, motykami i innymi narzędziami, potrzebnymi do gaszenia pożaru.

Przekroczenie przepisów, dotyczących zapobieganiu pożarom, podlega surowej karze, a mianowicie: w myśl art. 39 § 2 Prawa o wykroczeniach (Dz. U. R. P. Nr 60/32, poz. 572) „Kto wykracza przeciw ostrzeżeniom lub przepisom, dotyczącym zapobiegania pożarom, podlega karze aresztu do 2 miesięcy, lub grzywny do 20.000 złotych" w trybie postępowania karno - administracyjnego.

Wojewoda
(—) Dr Z. Robel

Poz. 70.

Olsztyn, dnia 2 kwietnia 1947 r.

WOJEWODA OLSZTYŃSKI
Nr Poz. I—4—1/393/47
Przepisy o zapobieganiu pożarów leśnych.

Do
Ob. Ob. Starostów Powiatowych
i Prezydenta miasta Olsztyna

Załączone przepisy o zapobieganiu pożarom leśnym przesyłam celem stosowania ich w terenie.

Wojewoda
w/z (—) **Mgr. T. Koral - Krzysztof ppłk.**
Wicewojewoda

1 zał.

PRZEPISY O ZAPOBIEGANIU POŻARÓW LASÓW w związku z okresem palności i wypalaniem traw przy lasach.

I. Z uwagi na jedyną możliwość zniszczenia chwastów i starych traw (a przy tym i gryzoni) — przez wypalanie ogniem — co w dodatku daje jeszcze efekt nawozowy, należy się stosować do poniższych wytycznych:

1. Wypalanie pól i łąk sąsiadujących z lasami bez zastosowania środków zapobiegawczych jak również wypalanie pól i łąk nieodminowanych, i leśnych rowów jest zabronione.

2. Przed wypalaniem należy wykopać 1,5—2 m szerokości pas odgradzający las od pól względnie łąk. Głębokość, aż do gleby mineralnej. Ponadto należy wykorzystać czas kiedy wiatr wieje z kierunku lasu na pola.

3. Rozniecónego ognia, a więc palących się traw i chwastów na łąkach i polach nie wolno opuszczać przed jego zupełnym wygaszeniem. Na każdy hektar łąki lub pola wypalonego, a przylegającego do lasu należy ustawić w odpowiedniej odległości od siebie 5 osób patrolujących brzegów lasu czy ogień nie przechodzi do lasu. Patrolujący winni być zaopatrzeni w grabie, szpadle, siekiery, tłumice i rower do nawiązania szybkiej łączności w razie koniecznej potrzeby.

4. O terminie wypalania łąk i pól sąsiadujących z lasami, należy powiadomić władze leśne (Nadleśnictwo), władze gminy i najbliższą straż pożarną.

5. W wypadku przedarcia się ognia do lasu, patrolujący winni natychmiast udzielić sobie wzajemnej pomocy, tłumiąc ogień natychmiast, np. przez zbijanie płomieni tłumnicami, (tłumnia może być wykonana w formie miotły z świeżych gałęzi, lub deseczki przybitej do drążka względnie usztywnionego drutem i chrustem worka w formie rozszerzającego się od drążka trójkąta).

6. W wypadku kiedy siły patrolu nie wystarczą na stłumienie powstałego pożaru lasu, należy wysłać jednego z patrolu po pomoc (najbliższych mieszkańców, Straż Pożarna, Milicja, Wojsko).

7. Każda osoba zgodnie z ustawą o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41/153, poz. 365, Art. 28) jest zobowiązana udzielić pomocy ze sprzętem j. w. w punkcie 3.

II. 1. Powiatowi Instruktorzy Pożarnictwa, Instruktorzy Rolni, Nadleśnictwa i podległym sobie personelem oraz Zarządy gmin, dopilnują przestrzegania powyższych wytycznych.

2. Dla szybkiego przeprowadzenia akcji wypalania do przekopywania pasów ochronnych Nadleśnictwo wyznacza robotników leśnych, a Zarządy Gminne odpowiednią ilość ludzi do pracy zabezpieczającej lasy (Podstawa: w cyt. Ustawa art. 28, ust. 2, p. 3).

3. Do patrolowania lasu w czasie wypalania chwastów Sołectwa wzgl. Zarządy Gmin wyznaczą odpowiednią ilość osób j. w. (Podstawa: j. w.).

4. Czynnych członków Straży Pożarnych należy zachować w rezerwie jako ewent. pogotowie.

5. W wypadku kiedy patrol ani przybyła pomoc jak i Straż Pożarna pożaru opanować nie zdołają, Komendant Straży lub na jego polecenie jedna z osób winna twa. Nadleśnictwo, Komendę Milicji).

6. Każdy pożar lasu zauważony przez przygodne lub w pobliżu zamieszkałe osoby winien być natychmiast zgłoszony jak wyżej gdzie najbliżej, a przy tym należy natychmiast przystąpić do stłumienia pożaru posiadanymi środkami.

7. Zarządy Gminne, Władze Leśne i M. O. winny posiadać zorganizowaną sprawną i szybką łączność (telefon, motocykl, rower, goniec) ze swymi władzami i z Strażami Pożarnymi w najbliższej okolicy.

8. Poza powyższymi wytycznymi obowiązuje obwieszczenie Wojewody w sprawie ochrony lasów z dnia 6. IV. 46 r. L. dz. 9277/1046/Adm./46.

Wojewoda
w/z (—) **Mgr. T. Koral - Krzysztof ppłk.**
Wicewojewoda

Poz. 71.

Olsztyn, dnia 16 kwietnia 1947 r.

WOJEWODA OLSZTYŃSKI
Nr Poz. I—4—1/432/47
Zabezpieczenie od pożarów przy wypalaniu traw.

Do
Ob. Ob. Starostów Powiatowych
i Prezydenta m. Olsztyna

W ślad za moim zarządzeniem z dnia 2. IV. 47 r. Nr Poz. I—4—i/393/47 odnośnie przepisów zapobiegania pożarom, zarządzam zmianę punktu II, ustęp 2 i 3 na następujące brzmienie:

Dla szybkiego i skutecznego przeprowadzenia akcji wypalania, do przekopywania pasów ochronnych i pilnowania wypalanych terenów, Zarządy Gminne wyznaczą odpowiednią ilość ludzi do pracy zabezpieczającej lasy i zabudowania przed zapaleniem się. Wypalanie traw może się dopiero wówczas rozpocząć, kiedy czynności zabezpieczające zostaną całkowicie dokonane.

Wojewoda
(—) **Dr Z. Robel**

Poz. 72.

Olsztyn, 23 kwietnia 1947 r.

WOJEWODA OLSZTYŃSKI
Nr Org. 0—3/39
Zabezpieczenie od pożarów przy wypalaniu traw.

OKÓLNIK

Do
Ob. Ob. Starostów Powiatowych

W zarządzeniu z dnia 2. IV. 1947 r. Nr Poz. I—4—1/393/ 47, podałem przepisy zapobiegające powstawaniu pożarów w związku z wypalaniem traw. Przepisy te nie są przestrzegane przez osoby do tego powołane i przez ludność, wypalanie odbywa się w sposób chaotyczny, a często z karygodną lekkomyślnością stwierdzony został zupełny brak nadzoru władz administracyjnych, samorządowych i pożarniczych przy wypalaniu traw przez ludność. Zaniedbania te doprowadziły do szerzenia się pożarów z siłą żywiołową w lasach i zabudowaniach wiejskich, co naraża kraj na obrzymie szkody gospodarcze. Ażeby zapobiec tym szkodliwym objawem zarządzam z natychmiastową wykonalnością co następuje:

1. Ob. Starostowie obejmują osobiste kierownictwo nad akcją spalania traw w powiecie i są odpowiedzialni za racjonalne zorganizowanie i przeprowadzenie tej akcji.

2. Wypalanie traw w każdej miejscowości może odbyć się tylko za zezwoleniem Starosty po stwierdzeniu przez wyznaczoną przez niego komisję, ze wszystkie środki zapobiegawcze, ustalone w obowiązujących przepisach, zostały przygotowane.

3. Ob. Ob. Starostowie natychmiast po otrzymaniu niniejszego zarządzenia ustalą w porozumieniu z powiatowymi instruktorami pożarnictwa i z wójtami gmin kolejność, w jakiej odbywać się może akcja spalania traw w poszczególnych miejscowościach gminy.

4. Po ustaleniu planu wypalania traw w odnośnych miejscowościach Ob. Starosta wydeleguje do nich Ob. Wicestarostę w towarzystwie pow. instruktora, przedstawiciela M.O. i wójta gminy celem zapoznania się z terenem wypalania trawy, poinformowania ludności miejscowej o obowiązujących przepisach o zapobieganiu rozszerzenia się pożaru i zachowania się w czasie wypalania się trawy. Wymieniona komisja dokładnie poinstruuje przedstawicieli miejscowych władz samorządowych (sołtysa), naczelnika rej. straży pożarnej, organa M.O. jakie mają być poczynione przygotowania przeciwpożarowe i dopiero po upewnieniu się, że przy zachowaniu środków zapobiegawczych wypalanie trawy nie grozi niebezpieczeństwem przeniesienia się pożaru na sąsiednie zabudowania lub las, wyda zezwolenie w imieniu Starosty na wypalanie trawy i ustali termin.

5. Nie wolno wydać zezwolenia na wypalanie traw w jednym terminie w innych sąsiadujących z daną miejscowością gromadach. Zezwolenie takie może być udzielane tylko po wygaśnięciu ognisk zapalonych w miejscowości, która uprzednio otrzymała pozwolenie na wypalanie trawy.

6. W dniu przeprowadzenia akcji wypalania sołtysi winni zgromadzić w miejscach, które podlegać mają szczególnej ochronie (zabudowania gospodarcze, las i tp.) odpowiednią do potrzeby ilość ludzi dorosłych z narzędziami do tłumienia pożaru. Takie same posterunki obowiązani są wystawić sołtysi wszystkich okolicznych gromad, sąsiadujących z terenem objętym wypalaniem.

7. W dniu tym wszystkie okoliczne straże pożarne muszą pozostawać w stałym pogotowiu ludzi i sprzętu pożarniczego oraz środków transportowych do ich przewiezienia. Obowiązek zorganizowania pogotowia takiego, zdolnego do natychmiastowej akcji ratowniczej spoczywa na Naczelnikach Straży Pożarnych.

8. Komendanci rejonowych posterunków M.O. obowiązani są skierować na miejsce wypalania ochronę policyjną dla wymuszenia posłuchu zarządzeniom osób, sprawującym nadzór nad akcją wypalania. Wszelkie wypadki lekceważenia tych zarządzeń lub złej woli powinny być natychmiast likwidowane, a osoby dopuszczające się oporu lub wykroczeń należy na miejscu aresztować i odstawić do Starostwa, dla pociągnięcia do odpowiedzialności karnej.

9. Jeżeli wypalanie odbywać się ma w miejscowości sąsiadującej z lasem, to wójt względnie sołtys obowiązany jest zawiadomić conajmniej na dzień przed terminem wypalania najbliższego leśniczego, którego obowiązkiem jest wystawić dla ochrony lasu od strony pożaru posterunku straży leśnej i robotników z narzędziami i osobiście na miejscu nadzorować aż do czasu ustania niebezpieczeństwa pożaru. W wypadkach istotnej niemożliwości wystawienia posterunków własnych sołtysi powinni przydzielić leśniczemu ilość ludzi, którymi mogą dysponować bez specjalnego uszczerbku na innym terenie.

10. W sąsiedztwie lasu należy oznaczyć pas ochronny szerokości 300 kroków, na którym zabrania się bezwarunkowo wypalania i rozniecania ognisk. Pas ten musi być izolowany wykopanym rowem szerokim na 2 metry od ognisk pożaru.

11. W okolicach w których stacjonują jednostki W. P. lub jednostki Woj. Ochr. Pogranicza wójtowie powinni powiadomić wcześniej o terminie wypalania

traw w danych miejscowościach komendanta tej jednostki i prosić o udzielenie w razie potrzeby pomocy w ludziach, w środkach transportowych i w sprzęcie ratowniczym.

12. Przy wypalaniu nie wolno jednocześnie zakładać ognisk zapalnych po obu stronach szosy, dopiero po wygaśnięciu po jednej stronie można je przenieść na drugą stronę.

Nie wolno również dopuszczać płomienia w sąsiedztwie torów kolejowych i skarp przydrożnych, zabezpieczonych opłotkami i zasłonami przeciwśnieżnymi.

13. Nadzór nad przygotowaniem środków zabezpieczających i należytym przeprowadzeniem akcji wypalania spoczywa na sołtysie i rejonowym naczelniku straży pożarnej. Oni będą osobiście akcją tą kierować nad należytym jej wykonaniem aż do jej zakończenia i są odpowiedzialni za wszelkie wynikłe z niedozoru lub niedbałego wykonania zarządzeń szkody.

14. W razie niebezpieczeństwa pożaru władze administracyjne, samorządowe, pożarnicze i bezpieczeństwa upoważnione są do wydania nakazu właścicielom i użytkownikom pojazdów i samochodów do natychmiastowego dostarczenia tych środków lokomocji w stanie zdatnym do użytku do przewozu ludzi i sprzętu na zagrożony odcinek.

15. Za niestosowanie się do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych lub wydanych przez osoby uprawnione zarządzeń wykonawczych grozi w myśl postanowień art. 47, p. 2 Ustawy o ochronie przed pożarami i innymi klęskami z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) kary grzywny do 5.000 zł lub karą aresztu do dni 14 lub obie te kary łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza z mocy specjalnych przepisów.

Kary orzekać należy w trybie postępowania administracyjnego z możliwym pośpiechem.

O powyższym należy powiadomić ludność sposobem tam praktycznym.

Za Wojewodę

(—) **Mgr. T. Koral-Krzysztof ppłk**

Wicewojewoda

Dział nieurzędowy

KOMUNIKAT

Zarządzeniem Ob. Ministra Ziem Odzyskanych z dnia 21 kwietnia 1947 r. L. dz. 1842 (B.P. — R.S.) 207/47 Dyrektor Gabinetu Ministra Ob. Mgr. Wiktor Jaśkiewicz wydelegowany został do pełnienia tymczasowo obowiązków Wojewody Olsztyńskiego na czas urlopu zdrowotnego Wojewody Dr Z Robla.

WYKAZ WŁADZ POŻARNICZYCH
w Województwie Olsztyńskim i teren ich działania

1. **Wojewódzki Inspektorat Pożarnictwa** — Al. Niepodległości 16, tel. 81-97 automat, 33 ręczny, 222 aut. alarmowy. Wojewódzki Inspektor Pożarnictwa ppłk. Łabno Kazimierz (adres prywatny Al. Warszawska 45 a, m. 3).

Zastępca Woj. Insp. Poż. kpt. poż. Jan Teichert (adres prywatny — Al. Niepodległości 46).

2. **Powiatowi Instruktorzy Pożarnictwa:**

a) na terenie m. Olsztyna Komendant Miejskiej Zawodowej Straży Pożarnej m. Olsztyna kpt. Jan Teichert,

b) na terenie powiatów **Braniewo i Pasłęk:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Pasłęku Piotrowski Bronisław, Starostwo Powiatowe Pasłęk (adres prywatny Morąg, ul. Żymierskiego 8),

c) na terenie powiatów **Morąg i Susz:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Morągu Biarda Stanisław, Starostwo Powiatowe Morąg (adres prywatny Morąg, ul. Ogrodowa 13 b),

d) na terenie powiatów **Nidzica — Ostróda:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Ostródzie Pieczul Stanisław, Starostwo Powiatowe Ostróda (adres prywatny — Ostróda,Bat. Chłopskich 9),

e) na terenie powiatów **Mrągowo — Reszel:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Mrągowie Przedworski Eugeniusz, Starostwo Powiatowe w Mrągowie (adres prywatny — Mrągowo, ul. Czerwonej Armii 1),

f) na terenie powiatów **Giżycko — Węgorzewo:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Giżycku Mysłek Józef, Starostwo Powiatowe w Giżycku.

g) na terenie powiatów **Lidzbark — Bartoszyce:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Lidzbarku W. Sosnowski Władysław, Starostwo Powiatowe Lidzbark W. (adres prywatny — Pasłęk, ul. Chrobrego 2),

h) na terenie powiatu **Kętrzyn:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa Morawski Jan, Starostwo Powiatowe Kętrzyn,

i) na terenie powiatu **Olsztyn:** Powiatowy Instruktor Pożarnictwa Gill Edward, Starostwo Powiatowe w Olsztynie, (adres prywatny — Olsztyn, ul. Racławicka 13),

j) na terenie powiatu **Szczytno:** p.o. Powiatowy Instruktor Pożarnictwa Krolak Kazimierz, Wydział Powiatowy w Szczytnie (adres prywatny — Szczytno, ul. Kościuszki 14),

k) na terenie powiatu **Pisz:** p.o. Powiatowy Instruktor Pożarnictwa w Piszu Kossakowski Adam, Wydział Powiatowy w Piszu (adres prywatny — Orzysz, ul. Ełcka 4),

l) Powiat Górowo Iławeckie — nieobsadzony.

PREZES SĄDU OKRĘGOWEGO W OLSZTYNIE

LISTA

ławników na Okręg Sądu Okręgowego w Olsztynie powołanych do brania udziału w postępowaniu doraźnym i w sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy Państwa, na rok 1947

L. kol.	Nazwisko i imię	delegowany z powiatu	Miejsce zamieszkania
1.	Adamiak Władysław	Olsztyn	Szombark pow. Olsztyn
2.	Ankiersztejn Czesław	Lidzbark	Lidzbark Warm. ul. Poprzeczna
3.	Augustynowicz Bronisław	Szczytno	Szczytno
4.	Augustyniak Anna	Górowo Ił.	Górowo Ił.
5.	Adamkowicz Wiktor	„	„
6.	Białobłocka Irena	Olsztyn	Olsztyn ul. 1-go Maja 6
7.	Bem Franciszek	„	Gietrzwałd
8.	Brzostowski Wacław	„	Stawiguda p. Olsztyn
9.	Borkowski Antoni	„	Lamkowo p. Olsztyn
10.	Boguski Czesław	„	Stawiguda p. Olsztyn
11.	Bandura Włodzimierz	Biskupiec	Biskupiec ul. Żymierskiego 6
12.	Borkowski Leon	„	Biskupiec ul. Rejmonta 5
13.	Bielarski Józef	Ostróda	Ostróda, ul. Wańkowicza 4
14.	Baliński Antoni	„	Ostróda ul. Mickiewicza 8
15.	Banasiak Teodor	„	Olsztynek pow. Ostróda
16.	Brzozowski Bronisław	Szczytno	Szczytno
17.	Budzyński Albin	„	„
18.	Berezowski Andrzej	„	„
19.	Borowski Henryk	„	„
20.	Brzeski Stanisław	Górowo Ił.	Górowo Ił.
21.	Bilski Wiktor	„	„
22.	Baranowski Michał	„	Bartelsdorf pow. Górowo Ił.
23.	Bartoszewicz Konstanty	„	Stetinen pow. Górowo Ił.
24.	Bitowt Antoni	„	Piotrowice pow. Górowo Ił.
25.	Bruś Stanisław	„	Pawłowo pow. Górowo Ił.
26.	Ćwiek Stefan	Olsztyn	Olsztyn Warmińska 4 - 11
27.	Ciesielski Zygmunt	Lidzbark	Lidzbark Warm.
28.	Charliński Włodzimierz	„	Lidzbark
29.	Ciurak Jerzy	Biskupiec	Biskupiec ul. Kościuszki 1
30.	Ciesielski Ignacy	Ostróda	Ostróda ul. Wańkowicza 18
31.	Chorosiewicz Wiesław	„	Dąbrówno ul. Ogrodowa 12
32.	Ciemiorek Stanisław	„	Biesal p. Ostróda
33.	Cichosz Paweł	Szczytno	Szczytno
34.	Czerański Jan	„	„
35.	Czerwiński Bolesław	Górowo Ił.	Zydlung I pow. Górowo Ił.
36.	Chrzan Stanisław	„	Rodnowo pow. Górowo Ił.
37.	Ciosek Stanisław	„	Miłośnice pow. Górowo Ił.
38.	Duda Franciszek	Olsztyn	Olsztyn ul. Wyspiańskiego 27
39.	Dworak Jan	„	Olsztyn ul. Mazurska 7a 3
40.	Dzierżawska Otylia	„	Olsztyn Liga Kobiet
41.	Dylewski Piotr	„	Lamkowo pow. Olsztyn
42.	Dzwonik Józef	„	Gietrzwałd pow. Olsztyn
43.	Dębicki Stefan	Lidzbark	Lidzbark Warm. ul. Wysoka Brama 7
44.	Dorosz Franciszek	„	Lidzbark ul. Górska 21
45.	Dackiewicz Jan	Ostróda	Ostróda ul. 1 Armii 26
46.	Des-Loges Rudolf	„	Ostróda ul. Żymierskiego 24
47.	Darmacki Aleksander	„	Dąbrówno ul. Ogrodowa 5
48.	Drazek Franciszek	Szczytno	Rozogi pow. Szczytno
49.	Danapel Wilhelm	„	Rańsk pow. Szczytno
50.	Domański Henryk	„	Rańsk pow. Szczytno
51.	Dobrolecki Alfred	„	Pasym pow. Szczytno
52.	Duchiński Kazimierz	„	Szczytno
53.	Drozd Paweł	Górowo Ił.	Górowo Ił.
54.	Dąbrowski Leon	„	Zydlung I pow. Górowo Ił.
55.	Dawidowicz Karol	„	Janowo pow. Górowo Ił.
56.	Falkiewicz Stanisław	Olsztyn	Olsztyn ul. Kopernika 38
57.	Furmanowa Józefa	„	Barczewo
58.	Fio Feliks	„	Dywity
59.	Filipczyk Wacław	Lidzbark	Lidzbark Warm. ul. Kościuszki 6
60.	Fabisnewicz Feliks	Biskupiec	Biskupiec ul. Pionierów 24
61.	Grefkowicz Władysław	Olsztyn	Olsztyn ul. Dworcowa 10
62.	Grefkowicz Tomasz	„	Olsztyn Al. Przyjaciół 9
63.	Głowacki Tadeusz	„	Gietrzwałd pow. Olsztyn
64.	Giejsler Wiesław	Lidzbark	Lidzbark Warm.
65.	Gaszewski Jan - Ryszard	„	Lidzbark Warm.
66.	Głowacki Stanisław	Biskupiec	Biskupiec ul. Żółkiewskiego 9
67.	Grzelakowski Wacław	„	Biskupiec Urząd Pocztowy
68.	Gałudyk Edward	Ostróda	Ostróda ul. Mickiewicza 8

L. kol. Nazwisko i imię	delegowany z powiatu	Miejsce zamieszkania
69. Gessek Jerzy	Ostróda	Ostróda ul. Przechodnia 7
70. Grabski Leonard	„	Łukta p. Ostróda
71. Gostomski Stefan	Szczytno	Szczytno
72. Gerek Antoni	„	„
73. Gaska Marian	„	„
74. Grodź Paweł - Edward	Górowo Ił.	Zydlung, pow. Górowo Ił.
75. Hajdukiewicz Franciszek	Olsztyn	Lamkowo pow. Olsztyn
76. Hoch Jan	Ostróda	Ostróda ul. Bat. Chłopski 8
77. Helman Stanisław	Szczytno	Rozogi pow. Szczytno
78. Huzenburg Jan	„	Dźwierzuty pow. Szczytno
79. Hawlicki Aleksander	„	Górowo Pr.
80. Jagusiewicz Jan	Olsztyn	Olsztyn Rybaki 14
81. Iglotowa Janina	„	Olsztyn Liga Kobiet
82. Iwański Stefan	„	Biskupiec ul. Poznańska 1
83. Januszewski Władysław	Olsztyn	Gietrzwałd pow. Olsztyn
84. Jarosz Jan	„	Lamkowo pow. Olsztyn
85. Janczuka Józef	Lidzbark	Dobre Miasto pow. Lidzbark
86. Jabłoński Józef	Ostróda	Ostróda ul. Mickiewicza 14a
87. Jadczak Jan	„	Ostróda ul. Mickiewicza 6
88. Kułakowski Edward	Olsztyn	Olsztyn Starostwo Pow.
89. Kręcicki Franciszek	„	Olsztyn Wyspiańskiego 18
90. Kurzynoga Franciszek	„	Olsztyn Kościuszki 14-4
91. Kozłowski Stanisław	„	Gietrzwałd pow. Olsztyn
92. Kolosa Wadysław	„	Dywity pow. Olsztyn
93. Kamiński Józef	„	Ramsowo pow. Olsztyn
94. Kondracki Kazimierz	Lidzbark	Lidzbark Warm. ul. Pionierów 18
95. Kirch Otto	„	Lidzbark
96. Kluf Ignacy	„	Lidzbark
97. Królikowski Eugeniusz	„	Lidzbark
98. Kalinowski Franciszek	„	Hilarowo pow. Lidzbark Warm.
99. Kobylecka Aniela	Biskupiec	Biskupiec ul. Żymierskiego 1
100. Klimas Bartłomiej	Ostróda	Ostróda ul. Kopernika 2
101. Kamiński Bernard	„	Ostróda ul. Bieruta 3
102. Karbonowski Adam	„	Ostróda ul. 11 Listopada 9
103. Kamiński Stefan	„	Ostróda ul. Kolejowa 23
104. Klicki Kazimierz	„	Ostróda ul. Kilińskiego 41
105. Kapes Feliks	„	Ostróda ul. 11 Listopada 9
106. Krasowski Aleksy	„	Biesal pow. Ostróda
107. Kiełczewski Stanisław	Szczytno	Rozogi pow. Szczytno
108. Kakowski Jan	„	Szczytno
109. Kurnatowski Jan	„	Szczytno
110. Kozłowski Antoni	„	Dzwierzuty pow. Szczytno
111. Kukowski Aleksander	Górowo Pr.	Górowo Pr.
112. Kosarzewski Henryk	„	Górowo Pr.
113. Kossakowski Jan	„	Górowo Pr.
114. Laskowski Marian	Olsztyn	Olsztyn Zarząd Miasta
115. Lisiecki Bronisław	Ostróda	Olsztynek
116. Linkiewicz Jan	Szczytno	Rańsk pow. Szczytno
117. Leśniewski Michał	„	Szczytno
118. Laury Borys	„	Szczytno
119. Mońka Wacław	Olsztyn	Olsztyn ul. Mazurska 14
120. Mizerski Zbigniew	„	Butryny pow. Olsztyn
121. Masiulanis Leon	Lidzbark	Lidzbark Warm. ul. Parafialna 1
122. Matera Kazimierz	„	Lidzbark Warm. Pionierów 16
123. Modrzejewska Barbara	„	Lidzbark Warm.
124. Muszal Jerzy	Biskupiec	Biskupiec ul. Sportowa 8
125. Masłowski Bolesław	„	Biskupiec ul. Sosnowa 24
126. Maszewski Bolesław	Ostróda	Ostróda ul. Kopernika 6
127. Mikołajczyk Stanisław	Szczytno	Rozogi pow. Szczytno
128. Modrowski Stanisław	„	Szczytno
129. Matuszewski Ludwik	„	Szczytno
130. Mieszała Eugeniusz	„	Dźwierzuty pow. Szczytno
131. Miratyński Michał	„	Szczytno
132. Nowik Mikołaj	Olsztyn	Stawiguda pow. Olsztyn
133. Nowak Ignacy	„	Barczewo pow. Olsztyn
134. Neuman Antoni	„	Marcinkowo pow. Olsztyn
135. Nawrot Edward	„	Biskupiec ul. Grunwaldzka 4
136. Nowakowski Jan	„	Biskupiec ul. Żółkiewskiego 6
137. Nyczek Józef	Szczytno	Rańsk pow. Szczytno
138. Ostrowski Witold	Olsztyn	Olsztyn ul. Grunwaldzka 18
139. Orzechowski Eugeniusz	„	Dywity pow. Olsztyn
140. Osuch Julian	„	Butryny pow. Olsztyn
141. Ogrodowski Antoni	Biskupiec	Biskupiec al. 1-go Maja 17
142. Ponichtera Wacław	Olsztyn	Olsztyn ul. Kolejowa 8
143. Pławski Adam	„	Olsztyn ul. 1-go Maja 12
144. Pieniężna Wanda	„	Olsztyn 22-go Stycznia 3-6
145. Palamarczyk Marian	„	Olsztyn Insp. Starostw
146. Pros Paweł	„	Gietrzwałd pow. Olsztyn
147. Piotrowicz Bohdan	„	Barczewo pow. Olsztyn
148. Pełczyńska Janina	„	Klebark pow. Olsztyn
149. Piotrowski Michał	„	Klebark pow. Olsztyn

L. kol.	Nazwisko i imię	delegowany z powiatu	Miejsce zamieszkania
150.	Poszepczyński Kazimierz	Olsztyn	Szombark pow. Olsztyn
151.	Piasecki Michał	Lidzbark	Lidzbark Warm..
152.	Perzanowski Henryk	Ostróda	Ostróda ul. Wańkowicza 18
153.	Paluszkiewicz Cezary	„	Ostróda Kolejowa 24
154.	Prejs Kazimierz	„	Ostróda 1 Armii 26
155.	Pelczarski Ludwik	„	Ostróda Sienkiewicza 1a
156	Prewencki Lucjan	„	Wirwajdy gm. Tyrowo p. Ostróda
157.	Pytek Stanisław	Ostróda	Dąbrowno pow. Ostróda
158.	Parol Józef	Szczytno	Szczytno
159.	Rakowski Leon	Olsztyn	Olsztyn O.K.Z.Z.
160.	Rozmani Stanisław	Lidzbark W.	Hilarowo p. Lidzbark W.
161.	Rudnicki Józef	Ostróda	Ostróda 3-go Maja 9
162.	Radomski Antoni	Szczytno	Pasym p. Szczytno
163.	Raczkowski Antoni	Górowo Ił.	Zydluńg I pow. Górowo Ił.
164.	Roczek Helena	„	Górowo Ił.
165.	Rudzki Leon	„	Rodnowo pow. Górowo Ił.
166.	Ratkowski Józef	Szczytno	Rumy pow. Szczytno
167.	Szymańska Genowefa	Olsztyn	Olsztyn ul. Mazurska 7a m 3
168.	Swoboda Leon	„	Olsztyn ul. 22-go Stycznia 3
169.	Sokół Bronisław	„	Olsztyn ul. Jagiellońska 4
170.	Szulc Eugeniusz	„	Olsztyn PSL Nowe Wyzwolenie
171.	Sawicki Stanisław	„	Lamkowo pow. Olsztyn
172.	Sokopp Stanisław	„	Barczewo pow. Olsztyn
173.	Śliwa Alojzy	„	Stawiguda pow. Olsztyn
174.	Świętalska Elżbieta	„	Gietrzwałd pow. Olsztyn
175.	Strąkow Aleksander	„	Szombark pow. Olsztyn
176.	Sroka Marian	„	Szombark pow. Olsztyn
177.	Szczepkowska Jadwiga	„	Ramsowo pow. Olsztyn
178.	Skoczeń Antoni	Lidzbark W.	Pietrzywałd p. Lidzbark W.
179.	Sałek Tadeusz	„	Lidzbark W.
180.	Smolczyński Wincenty	„	Lidzbark W.
181.	Słowik Stefan	Biskupiec	Biskupiec Al. Wojska Pol. 6
182.	Słojewski Szczepan	Ostróda	Ostróda ul. Szczepana 3
183.	Sahajda Sergiusz	„	Buków pow. Szczytno
184.	Strejczyk Ludwik	„	Ostróda ul. Słowackiego 8
185.	Szlubowski Marian	„	Ostróda Wańkowicza 18
186.	Szporko Edmund	„	Ostróda Szopena 7
187.	Sieklicki Wacław	„	Olsztynek ul. Krzywa 1
188.	Sosnowski Kazimierz	Szczytno	Szczytno
189.	Subocz Tomasz	„	Szczytno
190.	Szumski Antoni	„	Szczytno
191.	Szlachetka Aleksander	„	Dźwierzuty pow. Szczytno
192.	Sikorski Bolesław	Górowo Ił.	Bukowiec p. Górowo Ił.
193.	Stępień Władysław	„	Olbrachtowo p. Górowo Ił.
194.	Trzopek Jan	Olsztyn	Olsztyn ul. Mickiewicza 19-5
195.	Tejchman Józef	„	Olsztyn ul. 1-go Maja 20
196.	Talko Józef	Lidzbark W.	Hilarowo p. Lidzbark W.
197.	Iwarowska Anna	„	Lidzbark W.
198.	Tancula Franciszek	Biskupiec	Biskupiec 1-go Maja 1
199.	Tomczyk Józef	Ostróda	Ostróda ul. Sojuszników 7
200.	Tokarski Józef	„	Ostróda ul. Wańkowicza 4
201.	Tworkowski Czesław	Szczytno	Szczytno
202.	Topa Stanisław	„	Dźwierzuty pow. Szczytno
203.	Topczewski Leopold	Górowo Ił.	Górowo Ił.
204.	Tatarczuk Andrzej	„	Górowo Ił.
205.	Wyszomirski Ryszard	Olsztyn	Olsztyn ul. Mazurska 12
206.	Wojtowiczowa Zofia	„	Olsztyn ul. Warmińska 25
207.	Woźniak Józef	„	Barczewo pow. Olsztyn
208.	Wojtarowski Roman	„	Stawiguda pow. Olsztyn
209.	Wieczorek Bernard	„	Stawiguda pow. Olsztyn
210.	Wiśniewski Józef	Lidzbark W.	Lidzbark W.
211.	Wiśniewski Antoni	„	Dobre Miasto
212.	Wichrowski Jan	Biskupiec	Biskupiec ul. Syreny 6
213.	Wojner Tadeusz	„	Biskupiec Al. Róż 5
214.	Wojczulanis Marian	„	Biskupiec Kościuszki 4a
215.	Węgrzynowski Tadeusz	„	Bisztynek Grunwaldzka 5
216.	Wróbel Aleksander	„	Bisztynek
217.	Wichrowski Władysław	„	Franknowo pow. Biskupiec
218.	Walczak Zenon	Górowo Ił.	Górowo Ił.
219.	Wieliczkowski Edmund	„	Górowo Ił.
220.	Wiecha Franciszek	„	Bukowiec pow. Górowo Ił.
221.	Zalewski Tadeusz	Olsztyn	Olsztyn ul. Szrajbera 8-12
222.	Zimnoch Feliks	„	Olsztyn ul. Limanowskiego 21
223.	Żereński Mieczysław	Lidzbark W.	Lidzbark W. Urząd Poczt.
224.	Żychowicz Ignacy	Biskupiec	Biskupiec ul. Leśna 11
225.	Zawadzki Stanisław	„	Biskupiec ul. Warszawska 22
226.	Ziółkowski Julian	Ostróda	Olsztynek Pionierów 6
227.	Zaremba Józef	Szczytno	Kobułty pow. Szczytno
228.	Żukowski Zdzisław	Olsztyn	Olsztyn ul. Warmińska 21
229.	Żuławiński Alojzy	Ostróda	Ostróda 3-go Maja 2a
230.	Żurek Czesław	Górowo Ił.	Dwórzno pow. Górowo Ił.

Przewodniczący Wydziału

(—) K. Chełstowski

Urzędowy wykaz lekarzy Województwa Olsztyńskiego posiadających prawo praktyki lekarskiej.

1. Alter Julian — Olsztyn
2. Bucharewicz Bolesław — Braniewo
3. Błaszczak Marcin — Węgorzewo
4. Dr. Berecki Wilhelm — Pasłęk
5. Babicki Wacław — Morąg
6. Bartnicki Bronisław — Olsztyn
7. Bonikowski Stefan — Olsztyn
8. Chilmanowicz Jan — Bartoszyce
9. Chmiel Jan — Braniewo
10. Dr.Cebrzyńska Marta — Olsztyn
11. Domysławski Władysław — Szczytno
12. Dr. Dorrant Stanisław — Olsztyn
13. Ejnik Eugenia — Lidzbark Warm.
14. Dr. Erdmanowa Alina — Olsztyn
15. Dr. Gauze Jan — Szczytno
16. Dr. Gimżewski Marian — Olsztyn
17. Gorayski Kazimierz — Mrągowo
18. Dr. Homolicki Aleksander — Barczewo, pow. Olsztyn
19. Dr. Janowicz Jan — Olsztyn
20. Dr. Jakubowski Zygmunt — Olsztyn
21. Jakubowska Romana — Olsztyn
22. Juchniewicz Jan — Giżycko
23. Dr. Kubczak Stanisław — Olsztyn
24. Klimowicz Eugeniusz — Korsze, pow. Kętrzyn
25. Kanigowski Zygmunt — Olsztyn
26. Kalinowski Dymitr — Lidzbark Warm.
27. Kalinowska Marianna — Lidzbark Warm.
28. Dr. Kadłubowski Paweł — Ostróda
29. Kunda Paweł — Olsztynek, pow. Ostróda
30. Dr. Kodz Kazimierz — Olsztyn
31. Krassowski Zygmunt — Giżycko
32. Kulewicz Aleksander — Dąbrowno, pow. Ostróda
33. Dr. Krupowicz Józef — Olsztyn
34. Kozłowski Zygmunt — Kętrzyn
35. Kwasowiec Zygmunt — Orneta, pow. Braniewo
36. Klasse Maria — Giżycko
37. Knitter Tadeusz — Olsztyn
38. Kuzia Władysław — Olsztyn
39. Laudańska Janina — Ostróda
40. Letki Kazimierz — Olsztyn
41. Lück Edward — Mrągowo
42. Lipiński Jan — Mrągowo
43. Dr. Lewitt Józef — Prabuty, pow. Susz
44. Mokrzycki Józef — Olsztyn
45. Markiewicz Wanda — Biskupiec, pow. Reszel
46. Dr. Murawski Wacław — Olsztyn
47. Dr. Mirkowski Jan — Szczytno
48. Mirkowska Elżbieta — Szczytno
49. Muraszko Konstanty — Nidzica
50. Olkowski Zbagniew — Olsztyn
51. Oździński Edward — Ostróda
52. Dr. Orłowski Wacław — Olsztyn
53. Dr. Onoszkowicz-Jacyna Władysław — Górowo Pr. Iławieckie
54. Prościewicz Antonina — Olsztyn (okulista)
55. Pimpicki Mieczysław — Olsztyn
56. Płatakis Czesław — Giżycko
57. Paliński Janusz — Olsztyn
58. Pietkiewicz Franciszek — Pisz
59. Rymian Jan — Olsztyn
60. Rygalski Mieczysław — Morąg
61. Roliński Stanisław — Olsztyn
62. Sygnarski Władysław — Prabuty, pow. Susz
63. Skwarczyńska Irena — Olsztyn
64. Dr. Snarski Wacław — Ostróda
65. Dr. Sielicki Bohdan — Giżycko
66. Dr. Skrzypińska Janina — Olsztyn
67. Sypniewski Jan — Olsztyn
68. Szymański Mikołaj — Mikołajki, pow. Mrągowo
69. Stelmachow Leon — Olsztyn
70. Sopoćko Romuald — Ostróda
71. Sysa Józef — Olsztyn
72. Stasiak Tadeusz — Olsztyn
73. Suwart Henryk — Olsztyn
74. Dr. Totwem Stanisław Olsztyn
75. Twardowski Zygmunt — Olsztyn
76. Tubis Adam — Pisz
77. Weller Wilhelm — Ostróda
78. Wyszomirski Feliks — Olsztyn
79. Woszczyński Roman — Olsztyn
80. Weith Jan — Pasłęk
81. Załucki Leon — Reszel
82. Dr. Zaworski Czesław — Olsztyn
83. Zieliński Lechosław — Olsztyn
84. Dr. Żabko-Potopowicz Bolesław — Giżycko

Za Wojewodę:
(—) Dr. Cz. Zaworski
Naczelnik Wydziału Zdrowia

OGŁOSZENIA

Niniejszym unieważnia się skradzione dokumenty osobiste na nazwisko Makruckiej Agnieszki: obywatelstwo wydane przez Starostwo w Olsztynie, przyznanie nieruchomości na własność przez Sąd Grodzki w Olsztynie.

Niniejszym unieważnią się dwa zagubione w dniu 11. III. 47 r. dowody tożsamości koni wydane przez Starostwo Powiatowe w Kętrzynie na nazwisko Śmietała Zygmunt.

Niniejszym unieważnia się zagubione dwa dowody tożsamości konia Nr Nr 22711,22712 wydane przez Starostwo Pow. w Szczytnie na nazwisko Władysławy Praczkowskiej.

Niniejszym unieważnia się zagubioną książeczkę wojskową seria A Nr 0201 wydaną dnia 27. III. 46 r. przez R. K. U. Jansbork z siedzibą w Szczytnie na nazwisko Praczkowski Marceli.

Niniejszym unieważnia się zagubiony dowód tożsamości konia Nr 22736 (6-cio letni ogier kary) wydane przez gm. Rozogi, pow. Szczytno, na nazwisko Karchier Wojciech.

Zarząd gm. Pasym, pow. Szczytno niniejszym unieważnia zagubiony tymczasowy dowód tożsamości konia Nr 14917, ser. I wydany Krukowskiemu Czesławowi, zam. w Pasymiu.

Niniejszym unieważnia się tymczasowy dowód tożsamości konia Nr 10133 wydany dn. 1. III. 45 r. przez Zarząd Miejski w Barczewie (Wartemborku) i zgubiony dnia 8. VII. 46 r. w Barczewie, na nazwisko Krauz Maria.

Niniejszym unieważnia się skradzione zaświadczenie Obywatelstwa Polskiego i legitymację Samopomocy Chłopskiej wystawione na nazwisko Kaczyńsk Jan i świadectwo tożsamości konia wystawione na nazwisko Koper Piotr wystawione przez Zarząd Gminny w Lipowcu pow. Szczytno.

Niniejszym unieważnia się zagubioną legitymację służbową Nr. 994/34 wydaną przez Urząd Wojewódzki Olsztyński na nazwisko Szymczyk Henryk zam. w Mrągowie przy ul. Karola Marksa 4.

Ninniejszym unieważnia się tymczasowy dowód tożsamości konia seria X Nr. 25384 (poz. ks. ewid. 4) wydany dnia 14. VIII. 46. przez Zarząd Gminny Piastowo, pow. Pasłęk na nazwisko Kopacz Jan.

Niniejszym unieważnia się zagubione zaświadczenie wojskowe R. K. U. Olsztyn, potwierdzenie zmeldowania, zaświadczenie pracy, wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyńskie na nazwisko Łukasik Piotr.

Niniejszym unieważnia się zagubiony dowód tożsamości konia Nr. 4799 wystawiony przez Zarząd Gminny Szyldek na nazwisko Szymanowski Stanisław z Kitnowa.

Niniejszym unieważnia się tymczasowe zaświadczenie Obywatelstwa Polskiego wydane przez Starostwo Pow. w Olsztynie na nazwisko Krüger Józefina.

Adres Redakcji i Administracji „Olsztyńskiego Dziennika Wojewódzkiego" — Urząd Wojewódzki w Olsztynie, ul. 1-go Maja Nr 1 pokój Nr 49, tel. 172.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika należy wnosić do Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru wynosi 30.— zł.

Prenumerata Olsztyńskiego Dziennika Wojew. wynosi kwartalnie 120 zł, wpłacać ją należy za pośrednictwem PKO, na konto Administracji Mazurskiego Dziennika Nr I — 1224.
Ceny ogłoszeń: Tekstowe — 1 mm wysokości przy szerokości 1 szpalty po 10 zł. — Tabelaryczne: 50% drożej. Ogłoszenia drobne 5 zł za wyraz, najmniej 100 zł. Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowe umieszczanie ogłoszeń.

L. z. 753 5.5.1947 r. Druk: Drukarnia Państwowa, Olsztyn.